

หลักสูตรสถานศึกษา

ระดับปฐมวัย

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

(ฉบับปรับปรุง ปีการศึกษา ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘)

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง

อำเภอ สุคิริน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๓ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๔๕ มาตราที่ ๒๗ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสภาพพื้นฐานตามบริบททางวัฒนธรรม วิถีชีวิตของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นของเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานทัดเทียมกัน

โรงเรียนบ้านภูเขาทองตระหนักถึงความสำคัญและภารกิจจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เด็กมีการพัฒนาอย่างสมดุลรอบด้าน เต็มตามศักยภาพ โดยเน้นการปลูกฝังให้เด็กเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิด มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย

ตลอดจนมีความสามารถทางภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรงหลากหลายรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและจุดเน้นของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจชัดเจนในแนวทางการพัฒนาเด็กตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตลอดจนสามารถนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
อัตลักษณ์ของสถานศึกษา	๑
เอกลักษณ์ของสถานศึกษา	๑
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	๑
วิสัยทัศน์	๑
พันธกิจ/ภารกิจ	๒
เป้าหมาย	๒
โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๓
ตารางการวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี	๕
การจัดประสบการณ์	๗
ตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๒	๒๐
ตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๓	๒๑
การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์	๒๔
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้	๒๕
สื่อและแหล่งเรียนรู้	๒๕
การประเมินพัฒนาการ	๒๖
การเชื่อมรอยต่อของการศึกษาระดับประถมวัย-ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑	๔๐
การบริหารจัดการหลักสูตร	๕๕
ภาคผนวก	๖๐

ความนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๕๔ มาตราที่ ๒๗ ได้กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และสภาพพื้นฐานตามบริบททางวัฒนธรรมวิถีชีวิตของสังคม ชุมชนและท้องถิ่นของเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานทัดเทียมกัน

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ตระหนักถึงความสำคัญในการจึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้เด็กมีการพัฒนาอย่างสมดุล รอบด้านเต็มตามศักยภาพ โดยเน้นการปลูกฝังให้เด็กเกิดจิตสำนึกรักบ้านเกิดมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย ตลอดจนมีความสามารถทางภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย โดยใช้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรงหลากหลายรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและจุดเน้นของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ ชัดเจนในแนวทางการพัฒนาเด็กตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ตลอดจนสามารถนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสมตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่โรงเรียนกำหนด

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

❖ ไหว้สวย มารยาทงาม

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

❖ ดำเนินชีวิตตามวิถีพุทธ

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โรงเรียน

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง พัฒนาเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาเด็กทุกด้านโดยองค์รวม บูรณาการผ่านการเล่น การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้วยความรัก ความเข้าใจของทุกคน เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพและสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๗-๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านภูเขาทอง มุ่งมั่น จัดการศึกษาให้กับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี ตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยมุ่งเน้นจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรง และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเด็กอายุ ๔ – ๖ ปีให้มีพัฒนาการเหมาะสมอย่างรอบด้าน สมดุล เต็มศักยภาพ ปลูกฝังความเป็นไทยและสำนึกรักบ้านเกิด ตลอดจนส่งเสริมความสามารถทางภาษาสื่อสารและการแสวงหาความรู้ โดยเน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุข

พันธกิจ / ภารกิจ

๑. จัดการดูแลอบรมเด็ก ให้รู้จักช่วยเหลือตนเอง เรียนรู้การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิตประจำวัน ในสังคมตามบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. จัดประสบการณ์พัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยองค์รวมผ่านกิจกรรมประจำวันที่เน้นการบูรณาการผ่านการเล่นและการเรียนรู้อย่างมีความสุข
๓. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย และส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านตามวัย
๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของเด็ก โดยนำแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีมาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้
๕. จัดกิจกรรมประจำวันและกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ โดยปลูกฝังเจตคติความเป็นไทยและจิตสำนึกรักบ้านเกิด ความสามารถทางภาษาสื่อสารและแสวงหาความรู้ให้เด็กสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข
๖. พัฒนาบุคลากรให้สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นครูมืออาชีพ ตระหนักถึงหน้าที่ครูปฐมวัย โดยมีการนำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้พัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้เหมาะกับบริบทของสถานศึกษา
๗. ให้ความรู้ผู้ปกครองและประสานความร่วมมือ โดยให้ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และสนับสนุนการจัดการศึกษา ตลอดจนประชาสัมพันธ์ข่าวสารของดำรงเรียนให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบอย่างสม่ำเสมอ

เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความแตกต่างระหว่างบุคคลเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
๒. เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นไทยและเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น
๓. เด็กปฐมวัยร้อยละ ๙๐ มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย มีความสามารถในการสื่อสาร และการแสวงหาความรู้สมวัย
๔. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้ที่หลากหลาย และสามารถส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของเด็กเหมาะสมกับวัย ร้อยละ ๙๐
๕. บุคลากรร้อยละ ๑๐๐ มีความเข้าใจตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการพัฒนาตนเองต่อเนื่องสามารถนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
๖. ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น ร้อยละ ๙๐ ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทุกด้านของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย
๗. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย

๑. การจัดชั้นหรือกลุ่มเด็ก

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ได้กำหนดการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็น ๒ ระดับชั้น คือ

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ กลุ่มเด็กอายุ ๕ ปี

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ กลุ่มเด็กอายุ ๖ ปี

๒. ระยะเวลาในการจัดประสบการณ์

ระยะเวลาการจัดประสบการณ์ของโรงเรียนบ้านภูเขาทอง ใช้เวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี แบ่งเป็น ๒ ภาคเรียนต่อปีการศึกษา โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อปีการศึกษา หรือประมาณ ๓๖ - ๓๘ สัปดาห์ ในแต่ละวันจะใช้เวลาประมาณไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง (ขึ้นอยู่กับการมาโรงเรียนและการพักผ่อนนอนหลับของนักเรียน)

รายการพัฒนา	อายุ ๔-๕ ปี ชั่วโมง. : วัน (ประมาณ)	อายุ ๕-๖ ปี ชั่วโมง. : วัน (ประมาณ)
๑. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัย และการนอนพักผ่อน)	๒ ๑/๒	๒ ๑/๒
๒. การเล่นเสรี	๑	๑
๓. การคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๑	๑
๔. กิจกรรมด้านสังคม (การทำงานร่วมกับผู้อื่น)	๓/๔	๑
๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๓/๔	๓/๔
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	๑	๑
๗. กิจกรรมเสริมตามบริบทสถานศึกษา เช่น ส่งเสริมรักการอ่าน เพศวิถี โครงการบ้านวิทยาศาสตร์น้อย สวดมนต์	๓/๔	๑/๒
เวลาโดยประมาณ	๗	๗

๓. มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้รายปี

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ได้นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์รายปีที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาวิเคราะห์กำหนดสาระการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยจำแนกเป็น ๒ ระดับคือ สาระการเรียนรู้ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ และ ๓ เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ให้ครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ มาตรฐาน ครอบคลุมตัวบ่งชี้ ๒๙ ตัวบ่งชี้ และ ๕๙ สภาพที่พึงประสงค์ ทั้งนี้สาระการเรียนรู้ประกอบด้วย ๒ ส่วนคือ สาระที่ควรเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ สำหรับสาระที่ควรเรียนรู้นั้นโรงเรียนกำหนดโดยวิเคราะห์มาจากสาระที่ควรเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรม / ประเพณีของไทย รายละเอียดตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้ที่กำหนด ตามที่โรงเรียนได้แยกเป็นระดับชั้น โดยอยู่ใน (เอกสารประกอบเล่มที่ ๑ ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ตาม/ มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้ / สภาพที่พึงประสงค์ / ประสบการณ์สำคัญ / สาระที่ควรเรียนรู้)

ตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี (ตัวอย่างการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีเอกสารฉบับจริงจะอยู่ในเล่มเอกสารประกอบเล่มที่ ๑ ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ตาม/ มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้ / สภาพที่พึงประสงค์ / ประสพการณ์สำคัญ / สาระที่ควรเรียนรู้)

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒

พัฒนาการด้าน(ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา)

มาตรฐานที่(๑๒ มาตรฐาน).....

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ ชั้นอนุบาล ๒ ๔-๕ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสพการณ์
		ประสพการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒๙ ตัวบ่งชี้	๕๙ สภาพที่พึงประสงค์ ตามช่วงอายุ ๔-๕ ปี	๑๐๙ ประสพการณ์สำคัญ แบ่ง ออกเป็น ๔ พัฒนาการด้านร่างกาย, ด้านอารมณ์ จิตใจ, ด้านสังคม, ด้าน สติปัญญา	๔ สาระที่ควรเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว สาระที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	

หมายเหตุ ต้องวิเคราะห์ให้ครบทั้ง ๑๒ มาตรฐาน ๒๙ ตัวบ่งชี้ ๕๙ สภาพที่พึงประสงค์ ๑๐๙ ประสพการณ์สำคัญ และ ๔ สาระที่ควรเรียนรู้

ตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี (ตัวอย่างการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีเอกสารฉบับจริงจะอยู่ในเล่มเอกสารประกอบเล่มที่ ๑ ตารางวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปี ตาม/ มาตรฐาน / ตัวบ่งชี้ / สภาพที่พึงประสงค์ / ประสพการณ์สำคัญ / สาระที่ควรเรียนรู้)

ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓

พัฒนาการด้าน(ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา)

มาตรฐานที่(๑๒ มาตรฐาน).....

ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ ชั้นอนุบาล ๓ ๕-๖ ปี	สาระการเรียนรู้รายปี		หน่วยการจัด ประสพการณ์
		ประสพการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
๒๙ ตัวบ่งชี้	๕๙ สภาพที่พึงประสงค์ ตามช่วงอายุ ๕-๖ ปี	๑๐๙ ประสพการณ์สำคัญ แบ่ง ออกเป็น ๔ พัฒนาการด้านร่างกาย, ด้านอารมณ์ จิตใจ, ด้านสังคม, ด้าน สติปัญญา	๔ สาระที่ควรเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว สาระที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก	

หมายเหตุ ต้องวิเคราะห์ให้ครบทั้ง ๑๒ มาตรฐาน ๒๙ ตัวบ่งชี้ ๕๙ สภาพที่พึงประสงค์ ๑๐๙ ประสพการณ์สำคัญ และ ๔ สาระที่ควรเรียนรู้

การจัดประสบการณ์

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ได้กำหนดการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ - ๓ โดยไม่จัดเป็นรายวิชาแต่จัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมและสำนึกรักบ้านเกิดรวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ตามแนวคิดโฮสโคป บริบทสถานศึกษา) ดังนี้

๑. หลักการจัดประสบการณ์

๑.๑ รูปแบบสอนตามแนวคิดโฮสโคป บริบทสถานศึกษา

การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ของโฮสโคป จะมีความสม่ำเสมอเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบลงมือกระทำ ซึ่งทำให้เด็กสามารถคาดเดาได้ว่าช่วงเวลาต่อไปเป็นกิจกรรมใด และทำให้เด็กสามารถจัดการควบคุมได้ว่าต้องทำอะไรในกิจกรรมแต่ละช่วงด้วยตนเอง โดยกิจวัตรประจำวันสำหรับเด็กในการเรียนรู้แบบโฮสโคปประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

๑. กิจกรรมกลุ่มย่อย เป็นประสบการณ์ที่เด็กจะได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ได้ทำงานแก้ปัญหา และพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งที่ทำ ซึ่งครูสามารถส่งเสริมเด็กขณะทำกิจกรรมย่อยโดยการสังเกตเด็กแต่ละคนขณะทำกิจกรรม จัดกิจกรรมอย่างสมดุล วางแผนกิจกรรมไว้ล่วงหน้าตามความสนใจของเด็กแต่ละคน

๒. กิจกรรมกลุ่มใหญ่ เป็นช่วงเวลาของเด็กทั้งห้องทำกิจกรรมร่วมกัน โดยปกติใช้เวลาประมาณ ๑๕-๒๐ นาที เด็กจะได้มีประสบการณ์ร่วมกัน ได้สร้างความรู้สึกร่วมกัน ส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม และให้โอกาสเด็กแก้ปัญหาของกลุ่มร่วมกัน

๓. กระบวนการวางแผน-ปฏิบัติ-ทบทวน (Plan-Do-Review)

การวางแผน (Plan) คือ การวางแผนเป้าหมายในสิ่งที่ต้องการจะทำของเด็ก ครูสามารถสนับสนุนการวางแผนของเด็กได้โดยการสังเกตลักษณะแผนงานของเด็กแต่ละคน วางแผนกับเด็กอย่างใกล้ชิด จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ และช่วยทำให้เด็ก มีความสนใจในการวางแผน สนทนากับเด็กเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับแผนงานของเด็ก

การปฏิบัติ (Do) เด็กจะได้ปฏิบัติตามสิ่งที่ได้วางแผนไว้ เป็นช่วงที่เด็กต้องเลือกและตัดสินใจใช้วัสดุอุปกรณ์ และเรียนรู้ขั้นตอนในการเล่น ครูสามารถสนับสนุนเด็กในช่วงเวลาของการทำงานได้ โดยการสังเกตลักษณะการทำงานของเด็กแต่ละคน จัดเตรียมบริเวณการทำงาน เพื่ออำนวยความสะดวก มีส่วนร่วมในการเล่นกับเด็ก สนทนาและส่งเสริมการแก้ปัญหาของเด็ก

การทบทวน (Review) เป็นช่วงที่เด็กได้สะท้อน พูดคุย และนำเสนอเกี่ยวกับสิ่งที่ทำในช่วงการทำงาน เด็กจะได้ฝึกความสามารถในการแสดงออก ครูสามารถส่งเสริมเด็กในช่วงของการทบทวน โดยการสังเกตการทบทวนของเด็กแต่ละคน สนทนากับเด็กเกี่ยวกับประสบการณ์การทำงานของเด็กโดยไม่เร่งรีบ เชิญชวนให้เด็กพูดคุย เช่น ให้เด็กเสนอความคิดเห็นถามคำถามปลายเปิด และครูควรบันทึกความเชื่อมโยง ในการวางแผน การปฏิบัติและการทบทวนของเด็ก

๑.๒ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงหลากหลายลักษณะ เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของชุมชนท้องถิ่น

๑.๔ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งด้านกระบวนการ และผลผลิตของการเรียนรู้

๑.๕ จัดประสบการณ์การปลูกฝังจิตสำนึกรักบ้านเกิดและความเป็นไทย โดยให้ผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

แนวการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดประสบการณ์

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง มุ่งส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านเต็มศักยภาพ และเกิดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้กำหนดแนวดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและผู้ปกครอง ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนี้

๑.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย โดยให้ความเห็นชอบและข้อคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตร และแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีในวาระการประชุมตามโอกาส

๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นวิทยากรให้ความรู้มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ทักษะศึกษา ประกอบอาหาร ฯลฯ ตลอดจนให้การสนับสนุนในการจัดหาสื่อประกอบการเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น

๑.๓ สนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยพิจารณาให้ความเห็นชอบ และข้อคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการจัดหน่วยการจัดประสบการณ์ โดยพิจารณาให้ความเห็นชอบ และข้อคิดเห็นต่างๆเกี่ยวกับการจัดหน่วยการจัดประสบการณ์ตลอดปี ตลอดจนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก

๒. ให้ความรู้ผู้ปกครองเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูการส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้เพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาเด็กเต็มศักยภาพ และทิศทางเดียวกัน โดยเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบต่างๆ เช่น ปฐมนิเทศ / ประชุมผู้ปกครอง จัดป้ายนิเทศในมุมผู้ปกครอง จัดทำจุลสาร / แผ่นพับจัดกิจกรรมครอบครัวศึกษาประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ เป็นต้น

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเอง มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เพื่อสามารถจัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้สอดคล้องกับบริบท และความเปลี่ยนแปลงของสังคม

๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดและการใช้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มตามศักยภาพ และความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๕. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินคุณภาพในสถานศึกษา และนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

โรงเรียนบ้านภูเขาทองได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ตามแนวคิดโฮสโคป บริบทสถานศึกษา) ของชั้นอนุบาลปีที่ ๒ – ๓ ดังนี้

๒.๑ การจัดกิจกรรมประจำวันที่สอดคล้องกับเวลาตามช่วงความสนใจของเด็ก ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ตามแนวคิดโฮสโคป บริบทสถานศึกษา) แต่ละระดับชั้น

รายการกิจกรรม	ระยะเวลา		ข้อเสนอแนะ
	อนุบาล ๒	อนุบาล ๓	
๑. การรับเด็กและการสนทนา	๓๐ นาที	๓๐ นาที	กิจกรรมประจำวันสามารถปรับให้เหมาะสมกับเวลา เหตุการณ์ สถานการณ์การเรียนรู้ และ ความสนใจของเด็ก แต่ทั้งนี้ทุกหน่วยการเรียนรู้ต้องจัดครบทุกกิจกรรม
๒. การเข้าแถว เคารพธงชาติ สวดมนต์	๓๐ นาที	๓๐ นาที	
๓. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๒๐ นาที	๒๐ นาที	
๔. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๒๐ นาที	๒๐ นาที	
๕. กิจกรรมสร้างสรรค์	๑ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง	
๖. กิจกรรมเล่นตามมุม (กิจกรรมเสรี) (กรณีจัดแบบโฮสโคป)			
๗. กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง	๕๐ นาที	๕๐ นาที	
๘. การรับประทานอาหาร	๑ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง	
๙. การนอนพักผ่อน	๒ ชั่วโมง	๒ ชั่วโมง	
๑๐. กิจกรรมเกมการศึกษา / เชื่อมรอยต่อ	๒๐ นาที	๒๐ นาที	

หมายเหตุ การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเล่นตามมุม ครูสามารถประยุกต์ใช้เวลาเข้าการรับเด็ก และ หลังเวลาเลิกเรียนมาจัดกิจกรรมเสริมให้ตามความสนใจของเด็ก ได้ตามความเหมาะสมของแต่ละห้องเรียน

๒.๒ ขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ได้กำหนดการจัดกิจกรรมประจำวันระดับการศึกษาปฐมวัย ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (ตามแนวคิดไฮสโคป บริบทสถานศึกษา) ดังนี้

๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ น.	รับเด็กและสนทนารายบุคคล
๐๘.๐๐ – ๐๘.๓๐ น.	เคารพธงชาติ ตรวจสอบสุขภาพ ไปห้องน้ำ
๐๘.๓๐ – ๐๘.๔๐ น.	สนทนาเล่าข่าว เหตุการณ์ประจำวัน
๐๘.๔๐ – ๐๙.๐๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๒๐ – ๐๙.๓๐ น.	พัก(ต็มนม)
๐๙.๓๐ – ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์ (กิจกรรมเสรี) และเล่นตามมุม
๑๐.๓๐ – ๑๑.๒๐ น.	กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง
๑๑.๒๐ – ๑๒.๒๐ น.	พัก รับประทานอาหาร ล้างหน้า แปรงฟัน
๑๒.๒๐ – ๑๔.๒๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๒๐ – ๑๔.๔๐ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า รับประทานอาหารว่าง
๑๔.๔๐ – ๑๕.๐๐ น.	กิจกรรมเกมการศึกษา
๑๕.๐๐ – ๑๕.๓๐ น.	สรุป เตรียมตัวกลับบ้าน

๒.๒.๑ การรับเด็กและการสนทนา

การรับเด็กและการสนทนายามเช้า เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ครูได้ทักทายเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อให้ เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจ ในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมี ประสบการณ์ และตรวจสอบสุขภาพโดยสัมผัสตัวเด็ก ดูแลความเจ็บป่วย ความสะอาดของร่างกายตลอดจนการ แนะนำ / อบรมสั่งสอน เรื่องการปฏิบัติตนในกิจวัตรประจำวัน และคุณธรรมต่างๆ

๒.๒.๒ การเข้าแถว ทำกิจกรรมตามหลักศาสนาตามที่นับถือ เคารพธงชาติ

การเข้าแถว สวดมนต์ เคารพธงชาติ เป็นกิจกรรมที่ควรให้เด็กปฏิบัติทุกวัน เพื่อฝึกความมีวินัยใน ตนเอง และ ปลุกฝังให้เด็กรู้จักรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ตามวัฒนธรรมไทย

๒.๒.๓ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่าง อิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆ มาประกอบการ เคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว ตลอดจนเรียนรู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ ลักษณะการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ จะจัดในรูปของกิจกรรม การเตรียมร่างกายการเคลื่อนไหว พื้นฐานทั้งอยู่กับที่ และเคลื่อนที่ การฝึกจังหวะ การเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์ การทำท่าทางตามจินตนาการ และคำบรรยาย การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อตกลง การเป็นผู้นำ – ผู้ตาม เป็นต้น

๒.๒.๔ กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด และฝึกการทำงาน และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสสนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็น สังเกต คิด ทดลอง ค้นคว้าแก้ปัญหา และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน และได้ค้นหาคำตอบด้วยวิธีการที่หลากหลายในเรื่องที่เด็กสนใจอยากรู้

ลักษณะการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จะจัดในรูปของการสนทนา พูดคุย การอภิปราย ชักถาม การค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ การสาธิต การทดลอง การทัศนศึกษา การประกอบอาหาร การเล่านิทาน การเล่นเกมแบบทบทวน การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นต้น

๒.๒.๕ กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด จินตนาการ และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อ เช่นการวาดภาพพระบายสี การปั้น การฉีก ตัด ปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์ และ เหมาะกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างรูปจากกระดาษปึกหมุด ฯลฯ

ลักษณะการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์จะจัดในรูปของกิจกรรมสร้างสรรค์จะจัดในรูปของกิจกรรมกลุ่มย่อยอย่างน้อย ๔ – ๕ กิจกรรมที่เด็กจะได้ทำงานและเล่นร่วมกันประมาณ ๔ – ๖ คน และกิจกรรมรายบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้เลือก ตัดสินใจที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ตามความสนใจอย่างน้อย ๑ – ๒ กิจกรรม

๒.๒.๖ กิจกรรมเล่นตามมุม

กิจกรรมเล่นเสรีเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่น เรียนรู้อย่างอิสระตามมุมการเล่นหรือมุมประสบการณ์ ที่จัดไว้ภายในห้องเรียน เช่น มุมบ้าน มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ มุมดนตรี มุมเกมการศึกษา มุมเครื่องเล่นสัมผัส เป็นต้น มุมต่างๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสตัดสินใจเลือกเล่นและ เรียนรู้ได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มย่อย

๒.๒.๗ กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง

กิจกรรมเล่นกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะ ขณะเดียวกันช่วงเวลาของกิจกรรมกลางแจ้งนั้น เป็นเวลาที่เด็กได้เรียนรู้การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น และมีโอกาสปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ทำให้รู้บทบาทของการอยู่ร่วมกัน

ลักษณะการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง จะจัดในรูปของการเล่นอย่างอิสระ ได้แก่ การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นเกมที่มีกติกา เกมการละเล่น การเล่นน้ำ – ทราย

๒.๒.๘ การรับประทานอาหาร

การรับประทานอาหารที่โรงเรียน เป็นการจัดให้เด็กได้รับประทานอาหารที่มีคุณค่า ฝึกมารยาทในการรับประทานอาหาร การจัดเก็บภาชนะ / เครื่องใช้ และฝึกให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน

๒.๒.๙ การนอนพักผ่อน

การนอนพักผ่อนในช่วงพักกลางวัน เป็นการฝึกให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองในการนอนพักผ่อน หรือนอนหลับ และรู้จักช่วยเหลือตนเองในหารจัดเตรียม / เครื่องใช้ และฝึกให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น ตลอดจนช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน

๒.๒.๑๐ กิจกรรมเกมการศึกษา

กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นกิจกรรมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียว หรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหาและหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

ลักษณะเกมการศึกษาที่จัดให้เด็กเล่น ได้แก่ เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลีออตโต ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ เป็นต้น

นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้กิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมตามศักยภาพ นอกเหนือจากกิจกรรมที่ปรากฏในกิจกรรมประจำวัน ในแต่ละสัปดาห์จะมีกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย

รูปแบบ กิจกรรมตามนโยบายหรือนวัตกรรม ที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยในสถานศึกษา

๒.๒.๑๑ กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย

การดำเนิน

กิจกรรมการทดลองบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย ประเทศไทย ๒๐ กิจกรรม เป็นการเรียนรู้การทดลองวิทยาศาสตร์ เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้หรือการค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ได้ๆ อยากรู้ หรือสงสัยด้วยวิธีการต่างๆ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่เด็กๆ ได้เลือกศึกษาตามความสนใจของตนเองหรือของกลุ่มเป็นการตัดสินใจร่วมกัน เป็นกิจกรรมทดลอง วิทยาศาสตร์ที่ได้กอยากรู้และสนใจ มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่ม รายบุคคล การฝึกคิด การแก้ปัญหาและการร่วมมือกัน คิด ฯลฯ เด็กๆ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเองและได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เด็กมีความสนใจและกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี รู้จักหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง รู้จักการรอคอยเกิด ทักษะทางวิทยาศาสตร์มีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่น

กิจกรรม

ลำดับ	เรื่อง	จำนวนชั่วโมง
๑.	หมุดลอยน้ำ	๓๐ นาที
๒.	การเผาไหม้	๓๐ นาที
๓.	ไหลแรงหรือค่อย	๓๐ นาที
๔.	การจัดหมวดหมู่	๓๐ นาที
๕.	สนุกกับฟองสบู่	๓๐ นาที
๖.	เรือสะเทินน้ำสะเทินบก	๓๐ นาที
๗.	กักน้ำไว้ได้	๓๐ นาที
๘.	ปริมาณน้ำในแก้วเท่ากันหรือไม่	๓๐ นาที
๙.	เนินน้ำ	๓๐ นาที
๑๐.	งูเต้ในระบำและจรวดถุงชา	๓๐ นาที
๑๑.	ฟองสบู่รูปสี่เหลี่ยมและทรงกลม	๓๐ นาที
๑๒.	แสงเลี้ยวเบน	๓๐ นาที
๑๓.	ภูเขาไฟระเบิด	๓๐ นาที
๑๔.	หลอดดำน้ำ	๓๐ นาที
๑๕.	ติดหนึบโดยไม่ต้องใช้กาว	๓๐ นาที
๑๖.	เมล็ดพืชเต้านระบำ	๓๐ นาที
๑๗.	ภาพเคลื่อนไหว	๓๐ นาที
๑๘.	แสงสีขาวกับรุ้ง	๓๐ นาที
๑๙.	ลูกข้างหลากสี	๓๐ นาที

๒๐.	การละลายของน้ำตาล	๓๐ นาที
รวม		๑๐ ชั่วโมง

๒.๒.๑๒ การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรด้านทฤษฎี แบบบูรณาการ บริบท สพป.นราธิวาส เขต ๒ การดำเนิน

ศึกษาเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความ
ละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG / จิตพอเพียงต่อต้านการทุจริต รู้หน้าที่ของพลเมืองและ
รับผิดชอบต่อสังคมในการต่อต้านการทุจริตโดยใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์ จำแนก แยกแยะ การฝึก
ปฏิบัติจริง การทำ โครงการกระบวนการเรียนรู้ ๕ ขั้นตอน (๕ STEPS) การอภิปราย การสืบสอบ การ
แก้ปัญหา ทักษะการอ่านและการเขียน เพื่อให้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและ
การป้องกันการทุจริต

กิจกรรม

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผล ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ ส่วนรวม	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม - การคิดแยกแยะ - ระบบคิดฐาน ๒ - ของเล่น - การรับประทานอาหาร - การเข้าแถว - การเก็บของใช้ส่วนตัว - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย - การแบ่งปัน - การแต่งกาย - การทำกิจวัตรประจำวัน (การ ใช้น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ การทิ้ง ขยะ)	๑๔
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อ การทุจริต	ความละเอียดและความไม่ทนต่อ การทุจริต - ของเล่น - การรับประทานอาหาร - การเข้าแถว - การเก็บของใช้ส่วนตัว - ทำงานที่ได้รับมอบหมาย - การแบ่งปัน - การแต่งกาย	๑๒

		- การทำกิจวัตรประจำวัน	
๓.	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้าน การทุจริต	STRONG / จิตพอเพียงต่อต้าน การทุจริต - ความพอเพียง - ความโปร่งใส - ความตื่นรู้ / ความรู้ - ต้านทุจริต - มุ่งไปข้างหน้า - ความเอื้ออาทร - การรับประทานอาหาร - การช่วยเหลือเพื่อน - การใช้กระดาษ	๙
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบ ต่อสังคม	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อ สังคม - ความรับผิดชอบต่อตนเอง - ความรับผิดชอบต่อผู้อื่น - การตรงต่อเวลา - การทำความสะอาดห้องเรียน - การช่วยเหลือตนเอง	๕
รวม			๔๐ ชั่วโมง

* หมายเหตุ การจัดประสบการณ์แต่ละกิจกรรมจะใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที

๒.๒.๑๔ การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรเพศวิถี แบบบูรณาการ บริบท สพป.นราธิวาส เขต ๒ การดำเนิน

เรื่องเพศไม่ต้องรอถึงวัยรุ่นค่อยสอน เพราะเด็กเริ่มซึมซับข้อมูลและค่านิยมต่างๆ ในเรื่องเพศไปแล้วตั้งแต่ในวัยอนุบาลและวัยเรียน ผู้ใหญ่ควรทำให้การพูดเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมดา เพื่อให้เด็กเข้าใจว่า เขาสามารถพูดเรื่องนี้กับผู้ใหญ่ได้ โดยไม่ต้องปิดบังหรืออับอาย เด็กในวัยเป็นวัยสำรวจ อยากรู้อยากทดลอง ผู้ใหญ่จึงควรเปิดใจและเปิดโอกาสให้เด็กได้ตั้งคำถามและพูดคุยในเรื่องที่เด็กๆ อยากรู้ อย่างอิสระ เป็นธรรมชาติ

กิจกรรม

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	พัฒนาการร่างกาย จิตใจ สมอง (Human Development – H)	- การเรียกชื่ออวัยวะเพศ - ความแตกต่างทางสรีระร่างกาย - การทำงานคร่าวๆ ของระบบ สืบพันธุ์ - สำรวจร่างกายตัวเอง	๒

		- อวัยวะเพศกับเพศวิถีเป็นคนละเรื่องกัน	
๒.	ความสัมพันธ์ (Relationship – R)	- แต่ละครอบครัวไม่เหมือนกัน - ความสัมพันธ์ใกล้ชิด - การแสดงออกถึงความสัมพันธ์แบบต่าง - ความสัมพันธ์มีรูปแบบที่หลากหลาย	๑ ๑/๒
๓.	ทักษะชีวิตที่สำคัญ (Personal Skills – P)	- เข้าใจสิทธิในร่างกายตนเอง - การปกป้องตนเอง - การให้คุณค่าลักษณะนิสัยสำคัญ - ทักษะการสื่อสาร - ทักษะการตัดสินใจเลือก - ทักษะการขอความช่วยเหลือ	๒
๔.	สุขภาพทางเพศ (Sexual Health – S)	- การดูแลร่างกายและอวัยวะเพศ - สิทธิในพื้นที่ส่วนตัว - ระวังการล่วงละเมิดทางเพศ - เข้าใจเรื่องการมีบุตร	๑ ๑/๒
๕.	สังคมและวัฒนธรรม (Society and Culture – C)	- ความเท่าเทียมระหว่างเพศ - เคารพในความแตกต่าง - ความหลากหลายในสื่อ	๑
รวม			๘ ชั่วโมง

๒.๒.๑๔ การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรวิถีพุทธ แบบบูรณาการ บริบท สพป.นราธิวาส เขต ๒ การดำเนิน

กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรมีลักษณะ “สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น” โดยนักเรียนมีกระบวนการเรียนรู้การพัฒนาทั้งด้านกาย (กายภาวนา) ด้านความประพฤติ (ศีลภาวนา) ด้านจิตใจ (จิตตภาวนา) และด้านปัญญา (ปัญญาภาวนา) โดยมุ่งให้นักเรียนมีคุณลักษณะ “กิน อยู่ ดู ฟัง เป็น” เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนและสังคมโดยไม่เบียดเบียนผู้ใดและเกื้อกูลในการพัฒนาวัฒนธรรม แสวงปัญญาและวัฒนธรรมเมตตา

กิจกรรม

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	ด้านกิจกรรมพื้นฐานวิถีชีวิต	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ ทุกวันศุกร์ - กิจกรรมรับศีล หรือทบทวนศีล ทุกวันอาจเป็นบทกลอนหรือเพลง - กิจกรรมทำสมาธิรูปแบบต่าง เช่น นั่งสมาธิ - กิจกรรมพิจารณาอาหารก่อนรับประทานอาหารกลางวัน 	๑๐ นาที/วัน
รวม			๓๐ ชั่วโมง

๒.๑ การกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์โดยบูรณาการสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรสถานศึกษา และเรื่องราวในท้องถิ่นมากำหนดเป็นหน่วยการจัดประสบการณ์ซึ่งครูผู้สอนสามารถเลือกกำหนดสาระการเรียนรู้ ระยะเวลาการจัดประสบการณ์แต่ละหน่วยได้ตามความเหมาะสม ต้องเกิดการเรียนรู้ครบตามประสบการณ์สำคัญของแต่ละระดับอายุที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยมี การกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์และวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ มีดังนี้

ตารางกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม

ปีการศึกษา ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้		เรื่องที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมเพิ่มเติม
	อนุบาลปีที่ ๒	อนุบาลปีที่ ๓		
๑	หน่วยปฐมนิเทศ	หน่วยปฐมนิเทศ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี
๒	หน่วยโรงเรียนของเรา	หน่วยโรงเรียนของเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	บ้านนักวิทยาศาสตร์/ หลักสูตรเพศวิถี
๓	หน่วยตัวเรา	หน่วยตัวเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หลักสูตรเพศวิถี/วิถีพุทธ
๔	หน่วยหนูทำได้	หน่วยหนูทำได้	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๕	หน่วยครอบครัวมีความสุข	หน่วยครอบครัวมีความสุข	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี
๖	หน่วยอาหารดีมีประโยชน์	หน่วยอาหารดีมีประโยชน์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๗	หน่วยฝน	หน่วยฝน	ธรรมชาติรอบตัว	บ้านนักวิทยาศาสตร์
๘	หน่วยข้าว	หน่วยข้าว	ธรรมชาติรอบตัว	บ้านนักวิทยาศาสตร์
๙	หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน	หน่วยปลอดภัยไว้ก่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๑๐	หน่วยวันเฉลิมพระชนมพรรษา	หน่วยวันเฉลิมพระชนมพรรษา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วิถีพุทธ
๑๑	หน่วยวันแม่	หน่วยวันแม่	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วิถีพุทธ
๑๒	หน่วยรักเมืองไทย	หน่วยรักเมืองไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	วิถีพุทธ
๑๓	หน่วยของเล่นของใช้	หน่วยของเล่นของใช้	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์

๑๔	หน่วยชุมชนของเรา	หน่วยชุมชนของเรา	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๑๕	หน่วยต้นไม้ที่รัก	หน่วยต้นไม้ที่รัก	ธรรมชาติรอบตัว	บ้านนักวิทยาศาสตร์
๑๖	หน่วยดิน หิน ทราย	หน่วยดิน หิน ทราย	ธรรมชาติรอบตัว	บ้านนักวิทยาศาสตร์
๑๗	หน่วยสัตว์น่ารัก	หน่วยสัตว์น่ารัก	ธรรมชาติรอบตัว	บ้านนักวิทยาศาสตร์
๑๘	หน่วยคมนาคม	หน่วยคมนาคม	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ บ้านนักวิทยาศาสตร์
๑๙	หน่วยรู้รอบปลอดภัย	หน่วยรู้รอบปลอดภัย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ บ้านนักวิทยาศาสตร์
๒๐	หน่วยลอยกระทง	หน่วยลอยกระทง	สิ่งต่างๆ รอบตัว	วิถีพุทธ
๒๑	หน่วยกลางวัน กลางคืน	หน่วยกลางวัน กลางคืน	ธรรมชาติรอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๒๒	หน่วยค่านิยมไทย	หน่วยค่านิยมไทย	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์/วิถีพุทธ
๒๓	หน่วยวันชาติ	หน่วยวันชาติ	สิ่งต่างๆ รอบตัว	วิถีพุทธ
๒๔	หน่วยเศรษฐกิจพอเพียง	หน่วยเศรษฐกิจพอเพียง	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์/วิถี พุทธ/สาระท้องถิ่น
๒๕	หน่วยเทคโนโลยีและการสื่อสาร	หน่วยเทคโนโลยีและการสื่อสาร	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๒๖	หน่วยสนุกกับตัวเลข	หน่วยสนุกกับตัวเลข	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๒๗	หน่วยวันขึ้นปีใหม่	หน่วยวันขึ้นปีใหม่	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์/วิถีพุทธ
๒๘	หน่วยขนาด รูปร่าง รูปทรง	หน่วยขนาด รูปร่าง รูปทรง	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๒๙	หน่วยวันเด็ก วันครู	หน่วยวันเด็ก วันครู	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและ สถานที่แวดล้อมเด็ก	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๐	หน่วยโลกสวยด้วยสีสันทัน	หน่วยโลกสวยด้วยสีสันทัน	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์

๓๑	หน่วยฤดูหนาว	หน่วยฤดูหนาว	ธรรมชาติรอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๒	หน่วยแรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	หน่วยแรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	ธรรมชาติรอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๓	หน่วยเสียงรอบตัว	หน่วยเสียงรอบตัว	ธรรมชาติรอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๔	หน่วยรักการอ่าน	หน่วยรักการอ่าน	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๕	หน่วยปริมาตร น้ำหนัก	หน่วยปริมาตร น้ำหนัก	สิ่งต่างๆ รอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๖	หน่วยฤดูร้อน	หน่วยฤดูร้อน	ธรรมชาติรอบตัว	หลักสูตรด้านทฤษฎี/ หลักสูตรเพศวิถี/บ้าน นักวิทยาศาสตร์
๓๗	โครงการ	โครงการ	สิ่งต่างๆ รอบตัว	บ้านนักวิทยาศาสตร์
๓๘	ประเมินพัฒนาการ	ประเมินพัฒนาการ		

หมายเหตุ

๑. ให้โรงเรียนใส่หน่วยการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ให้ครบทั้ง ๓๖ – ๓๘ หน่วยการจัดประสบการณ์ รวมประเมินพัฒนาการ ๒ สัปดาห์ ต่อปีการศึกษาและโครงการ ๑ โครงการต่อปีการศึกษา

๒. กิจกรรมเพิ่มเติมหมายถึง กิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ หน่วยหลักสูตรด้านทฤษฎี หน่วยเพศวิถี หน่วยสาระท้องถิ่น และ กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยและตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งที่โรงเรียนกำหนดเองเพื่อการพัฒนา

ตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ตามมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / สภาพที่พึงประสงค์ / สารการเรียนรู้ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (ตัวอย่างตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ เอกสารฉบับจริงจะอยู่ในเล่มเอกสารประกอบเล่มที่ ๒ ตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ตามมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / สภาพที่พึงประสงค์ / สารการเรียนรู้)

แนวคิด หรือ ความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญ (ให้เลือกใช้คำใดคำหนึ่ง).....

มาตรฐานหลักสูตรปฐมวัย			จุดประสงค์การเรียนรู้	สารการเรียนรู้		กิจกรรมเพิ่มเติม
มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
วิเคราะห์ ๑๒ มาตรฐาน ในการจัดการศึกษาปฐมวัย จากตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	วิเคราะห์ ๒๙ ตัวบ่งชี้จากตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	วิเคราะห์ ๕๙ สภาพจากตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	จากการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้ประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์	วิเคราะห์ ๑๐๙ ประสบการณ์สำคัญ(แบ่งออกเป็น ๔ พัฒนาการด้านร่างกาย, ด้านอารมณ์ จิตใจ, ด้านสังคม, ด้านสติปัญญา)ตามตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	วิเคราะห์ ๔ สาระที่ควรเรียนรู้ (ประกอบด้วย สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว สาระที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก)ประสบการณ์สำคัญตามตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	เช่น -หลักสูตรด้านทฤษฎี -บ้านนักวิทยาศาสตร์ -หลักสูตรเพศวิถี -อิสลามแบบเข้ม -วิถีพุทธ -สะเต็มศึกษา -สาระท้องถิ่น -วิจัยเป็นฐาน

หมายเหตุ ให้โรงเรียนวิเคราะห์กิจกรรมเพิ่มเติมในโครงสร้างหน่วยให้ครบทุกกิจกรรมและครบทุกหน่วย ตัวอย่างกิจกรรม กิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ หน่วยหลักสูตรด้านทฤษฎี หน่วยเพศวิถี หน่วยสาระท้องถิ่น และ กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยและตามนโยบายของกระทรวงศึกษารวมทั้งที่โรงเรียนกำหนดเองเพื่อการพัฒนา

ตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ตามมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / สภาพที่พึงประสงค์ / สารการเรียนรู้ **ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓** (ตัวอย่างตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ เอกสารฉบับจริงจะอยู่ในเล่ม**เอกสารประกอบเล่มที่ ๒** ตารางวิเคราะห์หน่วยการจัดประสบการณ์ตามมาตรฐาน / ตัวชี้วัด / สภาพที่พึงประสงค์ / สารการเรียนรู้)

แนวคิด หรือ ความคิดรวบยอด หรือสาระสำคัญ (ให้เลือกใช้คำใดคำหนึ่ง).....

มาตรฐานหลักสูตรปฐมวัย			จุดประสงค์การเรียนรู้	สารการเรียนรู้		กิจกรรมเพิ่มเติม
มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์		ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้	
วิเคราะห์ ๑๒ มาตรฐาน ในการจัดการศึกษาปฐมวัย จากตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	วิเคราะห์ ๒๙ ตัวบ่งชี้จากตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	วิเคราะห์ ๕๙ สภาพจากตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	จากการวิเคราะห์สภาพที่พึงประสงค์ เพื่อใช้ประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์	วิเคราะห์ ๑๐๙ ประสบการณ์สำคัญ(แบ่งออกเป็น ๔ พัฒนาการด้านร่างกาย, ด้านอารมณ์ จิตใจ, ด้านสังคม, ด้านสติปัญญา)ตามตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	วิเคราะห์ ๔ สาระที่ควรเรียนรู้ (ประกอบด้วย สาระที่ ๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สาระที่ ๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก สาระที่ ๓ ธรรมชาติรอบตัว สาระที่ ๔ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก)ประสบการณ์สำคัญตามตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	เช่น -หลักสูตรด้านทฤษฎี -บ้านนักวิทยาศาสตร์ -หลักสูตรเพศวิถี -อิสลามแบบเข้ม -วิถีพุทธ -สะเต็มศึกษา -สาระท้องถิ่น -วิจัยเป็นฐาน

หมายเหตุ ให้โรงเรียนวิเคราะห์กิจกรรมเพิ่มเติมในโครงสร้างหน่วยให้ครบทุกกิจกรรมและครบทุกหน่วย ตัวอย่างกิจกรรม กิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ หน่วยหลักสูตรด้านทฤษฎี หน่วยเพศวิถี หน่วยสาระท้องถิ่น และ กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยและตามนโยบายของกระทรวงศึกษารวมทั้งที่โรงเรียนกำหนดเองเพื่อการพัฒนา

ตารางวางแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ (ตัวอย่างตารางวิเคราะห์กำหนดการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ เอกสารฉบับจริงจะอยู่ในเล่มเอกสารประกอบเล่มที่

๓ ตารางวางแผนวิเคราะห์การจัดประสบการณ์กิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม รายสัปดาห์)

หน่วย **ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒** สัปดาห์ที่

วัน	กิจกรรม					
	เคลื่อนไหวและจังหวะ	เสริมประสบการณ์	สร้างสรรค์	เสรี	กลางแจ้ง	เกมการศึกษา
จันทร์	-เคลื่อนไหวพื้นฐาน เอามาจากประสบการณ์สำคัญที่ เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย (ดู จากตัวอย่างประสบการณ์และ กิจกรรมประกอบ)	เอามาจากประสบการณ์ สำคัญที่เราใส่ไว้ในวิเคราะห์ หน่วย (ดูจากตัวอย่าง ประสบการณ์และกิจกรรม ประกอบ) เนื้อหาตามหน่วยการจัด ประสบการณ์ที่สอนใน สัปดาห์นั้น ๆ กิจกรรมเพิ่มเติม - ตำนานทุจริต - เพศวิถี	เอามาจากประสบการณ์สำคัญ ที่เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย - การปั้น - การเขียนภาพ - การเล่นกับสี - กิจกรรมศิลปะต่างๆ (ดูจากตัวอย่างประสบการณ์ และกิจกรรมประกอบ)	- เล่นตามมุมประสบการณ์ มุม กิจกรรมเพิ่มเติม - สาระท้องถิ่น	เอามาจากประสบการณ์สำคัญที่ เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย (จาก ตัวอย่างประสบการณ์และ กิจกรรม) กิจกรรมบ่อทราย กิจกรรมเล่นน้ำ กิจกรรมการละเล่น กิจกรรมเพิ่มเติม - บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	เอาตามหลักการของเกม การศึกษาออกแบบเกม ให้สอดคล้องกับหน่วยการจัด ประสบการณ์ เช่น เกมทางภาษา เกมโดมิโน เกมภาคตัดต่อ การบวกพื้นฐาน การวางภาพต่อปลาย การเรียงลำดับ การจัดหมวดหมู่ ตารางสัมพันธ์
อังคาร						
พุธ						
พฤหัสบดี						
ศุกร์						

หมายเหตุ

๑. ให้โรงเรียนใส่หน่วยการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ให้ครบทั้ง ๓๖-๓๘ หน่วยการจัดประสบการณ์ รวมประเมินพัฒนาการ ๒ สัปดาห์ ต่อปีการศึกษาและ
โครงการ ๑ โครงการต่อปีการศึกษา (ดูจากตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรมประกอบ และในบทที่ ๔ การจัดประสบการณ์)

๒. กิจกรรมเพิ่มเติมหมายถึง กิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ หน่วยหลักสูตรตำนานทุจริต หน่วยเพศวิถี หน่วยสาระท้องถิ่น และ กิจกรรมบ้าน นักวิทยาศาสตร์
น้อยและตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งที่โรงเรียนกำหนดเองเพื่อการพัฒนา

ตารางวางแผนการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ (ตัวอย่างตารางวิเคราะห์กำหนดการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์ เอกสารฉบับจริงจะอยู่ในเล่มเอกสารประกอบเล่มที่ ๓ ตารางวางแผนวิเคราะห์การจัดประสบการณ์กิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรม รายสัปดาห์)
หน่วย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ สัปดาห์ที่

วัน	กิจกรรม					
	เคลื่อนไหวและจังหวะ	เสริมประสบการณ์	สร้างสรรค์	เสรี	กลางแจ้ง	เกมการศึกษา
จันทร์	-เคลื่อนไหวพื้นฐาน เอามาจากประสบการณ์สำคัญที่เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย (ดูจากตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรมประกอบ)	เอามาจากประสบการณ์สำคัญที่เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย (ดูจากตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรมประกอบ) เนื้อหาตามหน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอนในสัปดาห์นั้น ๆ กิจกรรมเพิ่มเติม - ตำนานทูลกระหม่อม - เพศวิถี	เอามาจากประสบการณ์สำคัญที่เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย - การปั้น - การเขียนภาพ - การเล่นกับสี - กิจกรรมศิลปะต่างๆ (ดูจากตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรมประกอบ)	- เล่นตามมุมประสบการณ์ มุม กิจกรรมเพิ่มเติม - สาระท้องถิ่น	เอามาจากประสบการณ์สำคัญที่เราใส่ไว้ในวิเคราะห์หน่วย (จากตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรม) กิจกรรมบ่อทราย กิจกรรมเล่นน้ำ กิจกรรมการละเล่น กิจกรรมเพิ่มเติม - บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	เอามาจากหลักการของเกมการศึกษาแบบเกมให้สอดคล้องกับหน่วยการจัดประสบการณ์ เช่น เกมทางภาษา เกมโดมิโน เกมภาคตัดต่อ การวางภาพต่อปลาย การเรียงลำดับ การจัดหมวดหมู่ ตารางสัมพันธ์
อังคาร						
พุธ						
พฤหัสบดี						
ศุกร์						

หมายเหตุ

1. ให้โรงเรียนใส่หน่วยการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ให้ครบทั้ง ๓๖-๔๐ หน่วยการจัดประสบการณ์ รวมประเมินพัฒนาการ ๒ สัปดาห์ ต่อปีการศึกษาและโครงการ ๑ โครงการต่อปีการศึกษา (ดูจากตัวอย่างประสบการณ์และกิจกรรมประกอบ และในบทที่ ๔ การจัดประสบการณ์)
2. กิจกรรมเพิ่มเติมหมายถึง กิจกรรมการทดลองวิทยาศาสตร์ หน่วยหลักสูตรตำนานทูลกระหม่อม หน่วยเพศวิถี หน่วยสาระท้องถิ่น และ กิจกรรมบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อยและตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งที่โรงเรียนกำหนดเองเพื่อการพัฒนา

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์โดยคำนึงถึงหลักการ รูปแบบการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ตามคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ตลอดจน นวัตกรรมทางการพัฒนารูปแบบการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ ของหน่วยงานต่างๆ และความต้องการ ของครูผู้สอนจึงได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ – ๓ ดังนี้

๑. ศึกษาทำความเข้าใจองค์ประกอบและโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่โรงเรียนกำหนด

๒. ประชุมร่วมกันพิจารณากำหนดการจัดหน่วยการจัดประสบการณ์ตลอดปี ให้ครอบคลุมสาระการ เรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา และยืดหยุ่นช่วงเวลาเพิ่มในเรื่องที่เด็กสนใจโดยกำหนดเป็นหน่วย / โครงการหนอยากรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่นช่วงเวลาเพิ่มในเรื่องที่เด็กสนใจสาระการเรียนรู้ได้ตามความ สนใจของเด็กแต่ละห้องเรียน

๓. ครูผู้สอนพิจารณาวิเคราะห์สาระการเรียนรู้และสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สถานศึกษา มาวางแผนกำหนดสาระที่ควรเรียนรู้ ประสบการณ์สำคัญ และจุดประสงค์ตามหน่วยการจัด ประสบการณ์ของหลักสูตรสถานศึกษา / เรื่องที่เด็กสนใจ ทั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่นสาระการเรียนรู้ได้ ตามความสนใจของเด็กแต่ละห้องเรียน

๔. ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดประสบการณ์รายวันโดยใช้รูปแบบแนวคิดไฮสโคปทั้งสาระการเรียนรู้และ กิจกรรมหลัก ทั้งนี้คำนึงถึงการพัฒนาเด็กให้ครบทุกด้าน ทั้งพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ – จิตใจ สังคม และ สติปัญญา โดยกำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๔.๑ ชื่อหน่วยงาน / โครงการ ระยะเวลา และชั้นที่สอน

๔.๒ กำหนดจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้รายหน่วยการจัดประสบการณ์(๑ – ๒ สัปดาห์) โดยนำสาระการเรียนรู้ทั้งส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ และสภาพที่พึงประสงค์ของ หลักสูตรสถานศึกษา มากำหนดให้ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์

๔.๓ วางแผนการจัดกิจกรรมรายวันในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ ตามกิจกรรมหลัก ๕ กิจกรรม ที่กำหนดไว้ ได้แก่ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมสร้างสรรค์และกิจกรรมเล่นเสรี กิจกรรม เสริมประสบการณ์ กิจกรรมเล่นกลางแจ้งและกิจกรรมเกมการศึกษา .

๔.๔ เขียนแผนการจัดประสบการณ์รายวันและรายกิจกรรม ประกอบด้วย จุดประสงค์ สาระ การเรียนรู้ ซึ่งจำแนกเป็น ๒ ส่วน คือ ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ กิจกรรม สื่อ / แหล่งเรียนรู้ และการประเมินผล

๔.๕ ผลการสอน

๔.๖ ปัญหาอุปสรรค / ข้อเสนอแนะ

๔.๗ ความคิดเห็นผู้บริหาร

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้

โรงเรียนบ้านภูเขาทอง เน้นการจัดบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ สนับสนุนให้เด็กได้พัฒนาตนเองอย่างสอดคล้องกับหลักการ พัฒนาการ และ ศักยภาพของเด็ก เพื่อให้เกิด การเรียนรู้จากกิจกรรมประจำวันที่สนุกสนานและมีความสุข โดยจัดดำเนินการดังนี้

๑. จัดให้มีสนามเด็กเล่น และ เครื่องเล่นสนามที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และมีการดูแลความ ปลอดภัยอยู่เสมอ เพื่อให้เด็กได้เล่นอิสระ ออกกำลังกาย และพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อให้แข็งแรงและใช้การ ได้อย่างคล่องแคล่ว โดยจัดให้มีเครื่องเล่นสำหรับเด็กได้เล่น ปีน – ป่าย ห้อย – โหน ลื่น – ไถล ลอด – มุด เช่น ไม้ลื่น ชิงช้า ไม้หก ราวไต่ บาร์โหน ฯลฯ และที่ร่มสำหรับพักผ่อน เช่น บ้านจำลอง ต้นไม้ที่มีร่มเงา ฯลฯ

๒. จัดให้มีมุมประสบการณ์ / มุมการเล่นในห้องเรียนอย่างน้อย ๔-๖ มุม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ เลือกเล่นหรือทำกิจกรรมตามความสนใจและความต้องการเป็นรายบุคคล โดยเน้นจัดให้มีมุมบ้าน / มุม บทบาทสมมติ มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์/ ธรรมชาติศึกษา มุมเกมการศึกษา มุมบล็อก และอาจเพิ่มเติมมุม ประสบการณ์อื่นๆ ได้เช่น มุมศิลปะ มุมเครื่องเล่นสัมผัส มุมดนตรี ฯลฯ ทั้งนี้ต้องมีการจัดเปลี่ยนหมุนเวียนสื่อ / เครื่องเล่นในแต่ละมุมประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ / สถานการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วย / เรื่อง ตามโอกาสเหมาะสม (จัดตามแบบโฮสโคป)

๓. ให้มีการจัดป้ายนิเทศที่เน้นการมีส่วนร่วมของเด็ก โดยให้มีความสอดคล้องกับหน่วยการจัด ประสบการณ์ / โครงการ

๔. จัดให้มีที่แสดงผลงานเด็กและมุมผู้ปกครองบริเวณหน้าห้องเรียน เพื่อสื่อสารกับผู้ปกครองร่วม พัฒนาคุณภาพเด็ก

๕ จัดให้มีพื้นที่จัดเก็บของใช้ส่วนตัวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย เพื่อส่งเสริมการสร้างวินัยในตนเอง ให้กับเด็ก

๖. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็กและผู้ปกครอง ด้วยการเอาใจใส่ดูแลเด็กทุกคนอย่างใกล้ชิด มีความเป็นกันเอง เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ สบายใจและมีความสุขในการมาโรงเรียน

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

การดำเนินการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ชั้นอนุบาลปีที่ ๑-๓ ของโรงเรียนบ้านภูเขาทอง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพรอบด้านของเด็กให้ สอดคล้องกับหลักการ จุดหมายของหลักสูตรหรือมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์ที่ โรงเรียนกำหนด ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยาก กลายเป็นรูปธรรมที่เด็ก เข้าใจง่าย เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน เกิดความกระตือรือร้นและค้นพบตนเอง การนำสื่อและแหล่ง การเรียนรู้มาใช้ส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โรงเรียนมีแนวทางดำเนินการดังนี้

การจัดสภาพแวดล้อม

๑. สภาพแวดล้อมในห้องเรียน พื้นที่จัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ มุมหนังสือ มุมขีดเขียน มุมศิลปะ มุม การปั้น มุมศิลปะพิเศษ มุมวิทยาศาสตร์ มุมของเล่น มุมบล็อก และมุมบทบาทสมมติ

๒. การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ได้แก่ เครื่องเล่นสนาม ศูนย์ทราย

๓ สื่อจากแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องพยาบาล ห้องศูนย์สื่อปฐมวัย /แหล่งเรียนรู้ในห้องอื่น เช่น วัด เจดีย์ กลุ่มแม่บ้าน ทอผ้า ร่อนทอง รพ.สต ฯลฯ (ทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน ที่ แวดล้อมกับสถานศึกษาของตนเอง ตามโครงการและตามหน่วยการจัดประสบการณ์)

๔. เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม วีดีทัศน์ ฯลฯ ในห้องสมุดของเล่น

๕. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก โดยร่วมจัดหาสื่อ และโรงเรียนให้บริการสื่อต่าง ๆ

กำหนดการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน / ภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒-๓ ของโรงเรียนบ้านภูเขาทอง มีดังนี้

๑. วัดพระธาตุ
๒. เจดีย์
๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลภูเขาทอง
๔. โรงทอผ้า
๕. นาขั้นบันได
๖. เขตแดนไทย-มาเลเซีย
๗. สถานที่ร้อนทอง
๘. สนามเด็กเล่น

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ ๒-๓ ของโรงเรียนบ้านภูเขาทอง เป็นการประเมินความสามารถ / พัฒนาการตามสภาพจริง ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมประจำวันตามหน่วยการจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ได้นำข้อมูลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มิใช่เป็นการวัดเพื่อตัดสินได้หรือตก การประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากการจัดกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายโดยไม่ใช้แบบทดสอบ โดยโรงเรียนบ้านภูเขาทองมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ การวางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบ เป็นภารกิจหนึ่งของผู้สอนโดยเริ่มต้นจาก

๑.๑ นำหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติด้วยการออกแบบและจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์

๑.๒ กำหนดสิ่งที่จะประเมิน วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑.๓ เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้สอนจะต้องวางแผนและออกแบบว่าในแต่ละวัน แต่ละกิจกรรมจะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตเด็กคนใดบ้าง และนำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

๒. ประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้าน การประเมินพัฒนาการเด็กครบทุกด้านตามหลักการนี้ คือ การประเมินพัฒนาการเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งต้องสอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์แต่ละวัยที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องนั่นเอง

๓. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี การประเมินพัฒนาการแบบออกเป็น ๓ ระยะ

- ๑) ประเมินก่อนเรียน
- ๒) ประเมินระหว่างเรียน
- ๓) ประเมินหลังเรียน

โดยจุดมุ่งหมายของการประเมินพัฒนาการเด็ก เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ ทั้งนี้ความน่าเชื่อถือของผลการประเมินจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนของเด็กเป็นระยะๆ ตลอดปีการศึกษา มีจำนวนครั้งในการสังเกตพฤติกรรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอก่อนจะสรุปหรือให้ระดับคุณภาพของพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละวัย

๔. ประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายไม่ควรใช้แบบทดสอบ เนื่องจากแนวความคิดการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับตัวเด็ก ทั้งการพัฒนาเด็กโดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา การเล่นและการเรียนรู้ของเด็ก ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้น การประเมินพัฒนาการตามสภาพจริงจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หรือการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ด้วยวิธีการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา

๕. นำสภาพที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษามาวิเคราะห์กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ / โครงการ โดยในแต่ละหน่วย / โครงการ ต้องมีสภาพที่พึงประสงค์ครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

๖. ทำการวัดและประเมินผลระหว่างการจัดประสบการณ์ตามกิจกรรมประจำวัน โดยนำจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์มาวิเคราะห์สอดแทรกในกิจกรรมแต่ละวันของแผนการจัดประสบการณ์ โดยใช้วิธีการสังเกตพฤติกรรมเป็นหลัก และใช้การสนทนา การสัมภาษณ์ และการรวบรวมวิเคราะห์ผลงานในบางโอกาส แล้วนำผลการวัดและประเมินมาวิเคราะห์พิจารณาปรับปรุง พัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม และปรับปรุง พัฒนากิจกรรมในโอกาสต่อไป

๗. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้หลังจากเด็กได้รับการจัดประสบการณ์ครบตามที่กำหนดไว้ในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ นำข้อมูลมาสรุป ประเมินพัฒนาการของเด็กแต่ละคนในสมุดบันทึกพัฒนาการเด็ก อป.๒ ภาคเรียนละ ๒ ครั้ง

แนวทางการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนบ้านภูเขาทอง

โดยยึดพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้

๑) พัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถของร่างกายในการเคลื่อนไหว สุขภาพอนามัยที่ดี รวมถึงการใช้มือกับตาที่ประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมต่างๆ การประเมินพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย การประเมินน้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์สุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น การเคลื่อนไหวร่างกายและการทรงตัวและการใช้มือและตาประสานสัมพันธ์กัน

๒) พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ เป็นความสามารถในการแสดงอารมณ์และความรู้สึก โดยที่เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์และแสดงออกอย่างเหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ เพื่อเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ตลอดจนการรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น การประเมินพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย การประเมินความสามารถในการแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม การมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความสนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ชื่อสัตย์สุจริต มีเมตตากรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือ แบ่งปัน มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความรับผิดชอบ

๓) พัฒนาการด้านสังคม เป็นความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น ปรับตัวในการเล่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตน ทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้กาลเทศะ สามารถช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เรียนรู้การปรับตัวให้เข้ากับเด็กอื่น รู้จักร่วมมือในการเล่นกับกลุ่มเพื่อน ปฏิบัติตามข้อตกลงในการเล่น รู้จักรอคอยตามลำดับก่อน - หลังการประเมินพัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย การประเมินความมีวินัยในตนเอง ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ประหยัดและพอเพียง การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การมีมารยาทตามวัฒนธรรมไทยและรักความเป็นไทย การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น การปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๔) พัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถทางสมองที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและสิ่งแวดล้อมด้วยการรับรู้ สังเกต จดจำ วิเคราะห์ รู้คิด รู้เหตุผล และแก้ปัญหา ทำให้สามารถปรับตัวและเพิ่มทักษะใหม่ ซึ่งแสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมายและการกระทำ เด็กวัยนี้สามารถโต้ตอบหรือมีปฏิสัมพันธ์กับวัตถุและสิ่งของที่อยู่รอบตัวได้ สามารถจำสิ่งต่างๆ

ขั้นตอนการประเมินพัฒนาการ

ทางโรงเรียนบ้านภูเขาทอง มีขั้นตอนการประเมินพัฒนาการตามหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบดังนี้

๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การจัดประสบการณ์ ได้มีวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีที่สอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์โดยการนำสภาพที่พึงประสงค์ที่ได้จากการวิเคราะห์มา กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์นั้นๆ และกำหนดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมหรือใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ตามที่สถานศึกษากำหนดในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนั้น ผู้สอนต้องวางแผนการประเมินพัฒนาการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์

๑.๑ การกำหนดประเด็นการประเมิน เป็นการกำหนดพัฒนาการที่ต้องการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน ในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ ดังนั้น เมื่อกำหนดประเด็นการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ได้แล้ว ให้พิจารณาว่าสามารถจัดเก็บข้อมูลการประเมินพัฒนาการเด็กได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และจากกิจกรรมประจำวันโดยการตรวจสอบข้อมูลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ และการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันว่าเด็กแสดงพฤติกรรมและความสามารถตามสภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการประเมินได้ตามประเด็นการประเมินที่กำหนดไว้ และครอบคลุมสภาพที่พึงประสงค์ตามที่ได้วางแผนไว้ในหน่วยการจัดประสบการณ์

๒. การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการเมื่อผู้สอนกำหนดประเด็นการประเมินพัฒนาการได้ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพัฒนาการ ผู้สอนต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น ใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก ฯลฯ วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมากกว่า ๒ วิธีการหรือใช้วิธีการหลากหลาย ซึ่งวิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัย มีดังต่อไปนี้

๒.๑ การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น ๒ แบบ ได้แก่ ๑) การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และ ๒) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การ

สังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบง่าย ๆ ดังนี้

๑) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ โดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสังเกต (สอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์) ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปีเกิดไว้ล่วงหน้า รวมทั้งชื่อผู้ทำการสังเกต ดำเนินการสังเกตโดยบรรยายพฤติกรรมเด็กที่สังเกตได้ตามประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่ทำการสังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกตที่ผู้สอนบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่น มีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

๒) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการบันทึกพฤติกรรม เหตุการณ์หรือจากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล วัน เดือน ปีเกิดเด็ก ผู้สังเกตวัน เดือน ปีที่บันทึก อาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งจะเน้นเฉพาะเด็กรายกรณีที่ต้องการศึกษา ควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ผู้สอนควรบรรยายสิ่งที่เด็กทำได้มากกว่าสิ่งที่เด็กทำไม่ได้และวิเคราะห์ประเด็นการประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์อย่างเป็นระบบ ข้อมูลในการบันทึกต้องเป็นตามความเป็นจริง ซึ่งข้อดีของการบันทึกประจำวัน คือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยให้ครูผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคล รวมทั้งช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลสำหรับวินิจฉัยเด็กได้ชัดเจนขึ้นว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหา หรือส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง และเป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ของผู้สอนให้ดียิ่งขึ้น

๓) แบบสำรวจรายการโดยกำหนดประเด็นหรือพัฒนาการที่ต้องการสำรวจ (สอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์ ระบุชื่อ นามสกุลเด็ก วัน เดือน ปีเกิดไว้ล่วงหน้า มีการกำหนดรายการพฤติกรรมที่ต้องการสำรวจละเอียดขึ้น และกำหนดเกณฑ์ในการสำรวจพฤติกรรม เช่น ปฏิบัติ - ไม่ปฏิบัติ ทำได้ - ทำไม่ได้ เป็นต้น) ช่วยให้ผู้สอนสามารถบันทึกได้สะดวกขึ้น ควรมีการสำรวจพฤติกรรมในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย ๓ ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กปฏิบัติหรือเกิดพฤติกรรมนั้นได้จริง

๒.๒ การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการด้านการใช้ภาษาของเด็ก ความสามารถในการคิดรวบยอด การแก้ปัญหา รวมถึงพัฒนาการด้านสังคม อารมณ์ จิตใจ และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกประจำวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาคเรียนที่ และกิจกรรมที่ใช้สนทนาช่องที่ใช้ในการบันทึกในแบบสนทนาให้ระบุวัน เดือน ปี/คำพูดของเด็ก/ความคิดเห็นของผู้สอนที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับสภาพที่พึงประสงค์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านสภาพที่พึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง

๒.๓ การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระจะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลายไม่มีผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์ ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง สร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด ใช้คำถามที่กำหนดไว้ถามเด็กทีละคำถาม ให้เด็กมีโอกาสคิดและมีเวลาในการตอบคำถามอย่างอิสระ ใช้ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐ นาที

หลังการสัมภาษณ์ การบันทึกในแบบสัมภาษณ์ ให้บันทึกคำพูดของเด็กตามความเป็นจริง หลังเสร็จการสัมภาษณ์ผู้สอนค่อยพิจารณาข้อมูลจากคำพูดเด็กและลงความคิดเห็นที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับสภาพที่ฟังประสงค์หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านสภาพที่ฟังประสงค์ที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง

๒.๔ สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการประเมินพัฒนาการ การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บันทึกเป็นระยะ ๆ จะเป็นข้อมูลอธิบายภาพเด็ก สามารถบ่งบอกถึงพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สารนิทัศน์จึงเป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการ

จัดประสบการณ์ของผู้สอนและร่องรอยผลงานของเด็ก จากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงพัฒนาการในด้านต่างๆ การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่

๑) พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายเด็กขณะทำกิจกรรมมีการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในงานที่เด็กทำ

๒) การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ เช่น การสอนแบบโครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กและการสะท้อนตนเองของผู้สอน รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการบันทึกการสนทนาระหว่างเด็กกับผู้สอน เด็กกับเด็ก การบันทึกของผู้สอน การบรรยายของพ่อแม่ ผู้ปกครองในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

๓) การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้นการสะท้อนตนเองของเด็ก เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ ความเข้าใจความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปราย แสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยีบันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

๕) ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะจิตนิสัยของเด็ก ผู้สอนสามารถนำผลงานของเด็กมาใช้พิจารณาพัฒนาการและกระบวนการทำงานของเด็ก ผู้สอนส่วนใหญ่มักจะเก็บผลงานการเขียนและผลงานศิลปะ อย่างไรก็ตาม ผู้สอนควรเก็บผลงานหลากหลายประเภทของเด็ก เช่น ภาพเขียน การร่วมระดมความคิดและเขียนออกมาในลักษณะใยแมงมุม การแสดงออกทางดนตรีการก่อสร้างในรูปแบบต่างๆ ตัวอย่างคำพูด เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลหลักฐานเพื่อประเมินการเรียนรู้และประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

การจัดทำสารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการประเมิน

๑) กำหนดประเด็นการประเมิน เป็นการกำหนดพัฒนาการที่ต้องการประเมิน ได้แก่ สภาพที่ฟังประสงค์ในแต่ละพัฒนาการ ซึ่งครอบคลุมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน

๒) เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ให้เหมาะกับข้อมูลที่ต้องการเก็บ วางแผน การเลือกและการจัดการกับวัสดุ สื่อที่เหมาะสมกับข้อมูลที่จะเก็บตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลที่ต้องได้จากการสังเกต เช่น กระดาษ การ์ดขนาดเล็ก ดินสอ ปากกา กล้องบันทึกภาพหรือโทรศัพท์มือถือเครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น

๓) ศึกษามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตังบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาเด็ก ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนทราบว่าควรเก็บข้อมูลประเภทใด ลักษณะใด จึงจะทำให้เห็นพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

๔) วางแผนการจัดทำ เลือกรวบรวมข้อมูล เช่น บันทึกสั้น ภาพถ่าย แบบสังเกต บันทึกเสียง การเขียนไดอะแกรมในรูปแบบของใยแมงมุม การทำบันทึกแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกของเด็ก ผู้สอน หรือผู้ปกครอง เป็นต้น

๕) กำหนดวิธีการเก็บข้อมูล เช่น การบันทึกพฤติกรรมเด็ก โดยใช้วิธีสังเกตและใช้การบันทึกสั้น ซึ่งผู้สอนจะสังเกตทุกวัน

๖) จัดแสดงข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก โดยพิจารณาว่าข้อมูลใดควรนำมาแลกเปลี่ยน และนำมาจัดแสดงให้เห็นพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกผลงานของตนหรือของกลุ่มและร่วมจัดเตรียมแสดงข้อมูลดังกล่าว

๒.๕ การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านร่างกายของเด็กซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก สำหรับแนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๒.๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็กของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม

๒.๕.๒ การตรวจสอบสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรม/แบบบันทึกการสนทนา

แบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก หน่วยการจัดประสบการณ์ที่ ๑ ปฐมวัย ชั้นอนุบาล ๒

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	พัฒนาการ													รวม	รวมเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ	
		ด้านร่างกาย				ด้านอารมณ์ - จิตใจ				ด้านสังคม			ด้านสติปัญญา					
		๑.รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำสะอาดพร้อมตนเองได้	๒.ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำหรือสัมผัสกับตนเอง	๓.เดินและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยด้วยตนเองได้	๔.วิ่งเหยาะๆหรือขี่จักรยานได้	๕.กล้าพูด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	๖.พูดแสดงความคิด ความรู้สึก และเขาขบต้องการได้	๗.แสดงความพอใจในผลงานของตน	๘.ทำงานศิลปะอย่างมีความสุข	๙.ร่วมกิจกรรมการเล่นกับเพื่อนอย่างเหมาะสมหรืออย่างมีความสุข	๑๐.ชอบพูดหรือออกเสียงคำเดียว การฟังของผู้ดูแลเมื่อผู้ดูแลชี้แนะได้	๑๑.เก็บของเล่นของใช้เข้าที่ด้วยตนเองได้	๑๒.กล่าวคำทักทายขอบคุณ และขอโทษได้อย่างเหมาะสม	๑๓.เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มได้				๑๔.จับคู่ภาพเหมือนและภาพต่างที่เหมือนกันได้
๑.																		
๒.																		
๓.																		
๔.																		
๕.																		
๖.																		
๗.																		
๘.																		
๙.																		
๑๐.																		
๑๑.																		
๑๒.																		

คำอธิบาย ครูสังเกตพฤติกรรมเด็กรายบุคคล จัดบันทึกสรุปรายเป็นรายสัปดาห์หรือระดับคุณภาพเป็น ๓ ระดับคือ ระดับ ๓ ดี ระดับ ๒ พอใช้ ระดับ ๑ ควรเสริม

สูตรการคำนวณ คะแนนรวม + จำนวนข้อ = ระดับคุณภาพ

ตัวอย่างที่ ๒ แบบบันทึกพฤติกรรม

เด็กหญิงจันทร์เจ้า (นามสมมติ) เกิดวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ อายุ ๕ ปี

ชื่อผู้สังเกต นางสาวน้ำหวาน (นามสมมติ)

๑.๒.๑ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ได้หลายชนิดและดื่มน้ำสะอาดได้ด้วยตนเอง	๑.๓.๑ เล่นทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	๓.๑.๑ แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม	๔.๑.๒ สนใจมีความสุขและแสดงออกผ่านเสียงเพลง คนตรี	๕.๒.๑ ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่นได้ด้วยตนเอง
๑๐/๗/๒๕๖๐ รับประทานอาหารได้หมดทุกชนิดและดื่มน้ำได้หมดแก้วด้วยตนเอง	๑๘/๘/๒๕๖๐ นั่งชิงช้าและค่อยๆ แกว่งพร้อมทั้งบอกให้เพื่อนออกไปอยู่ห่างๆ	๒๓/๖/๒๕๖๐ ยิ้มและร้องเพลงพร้อมทั้งโยกศีรษะ	๒๘/๗/๒๕๖๐ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรีไปรอบๆ ห้องโดยไม่ชนเพื่อน	๑๖/๖/๒๕๖๐ แบ่งสียืนให้เพื่อนใช้
๕.๓.๑ แสดงสีหน้าและท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่นอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์	๖.๑.๑ แต่งตัวด้วยตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว	๘.๓.๑ มีส่วนร่วมสร้างข้อตกลงและปฏิบัติตามข้อตกลงด้วยตนเอง	๘.๓.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์	๑๑.๑.๑ สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลงแปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๒๓/๘/๒๕๖๐ เข้าไปโอบเพื่อนที่กำลังร้องไห้และพูดว่า “โอ๊ย ไม่ต้องร้องนะ”	๑๕/๗/๒๕๖๐ แต่งตัวเป็นเจ้าหญิงในมุมบทบาทสมมติ	๓๓/๘/๒๕๖๐ หยิบรองเท้าไปเก็บที่ชั้นวางรองเท้าของเด็กหญิงตามที่ตกลงกันไว้	๖/๘/๒๕๖๐ เป็นผู้นำแสดงท่าทางเคลื่อนไหวร่างกายโดยที่ครูต้องช่วยกระตุ้น	๒๔/๘/๒๕๖๐ ใช้สียืนตกแต่งแกนกระดาษทิชชูแตกต่างจากเพื่อนๆ

จากตัวอย่างที่ ๒ แบบบันทึกพฤติกรรมของเด็กหญิงจันทร์เจ้า พบว่า มีพฤติกรรมตามสภาพที่พึงประสงค์ ยกเว้นการปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามได้เหมาะสมกับสถานการณ์ควรได้รับการช่วยเหลือ เนื่องจากแสดงพฤติกรรมต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์

ตัวอย่างที่ ๓ การบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ

ตัวอย่าง แบบบันทึกรายวัน

ชื่อ ด.ญ.จันทร์เจ้า (นามสมมติ) เกิดวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ชั้นอนุบาลปีที่ ๓/๑

ชื่อครูผู้สังเกต นางสาวน้ำหวาน (นามสมมติ) วันที่บันทึก ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๐.๐๐ น.

สถานที่ : บ่อทราย

พฤติกรรม : น้องเล่นอยู่ในบ่อทรายเปียกกับเพื่อนๆ โดยใช้อุปกรณ์ของเล่น ได้แก่ ช้อน ตักตวงทรายใส่ ตะแกรงที่มีรู ตักทรายใส่ถังแล้วก่อกองทรายเป็นปราสาท จากนั้นก็ใช้แม่พิมพ์พลาสติกรูปสัตว์ต่างๆ เช่น กุ้งและหอยวางเรียงสลับกันไว้รอบๆ ปราสาท ตักทรายใส่ขวดน้ำพลาสติก ปิดฝา เขย่าโดยเอามาเขย่า โกลัๆ หู พร้อมทั้งหันไปบอกน้องมะปร่างว่า “มีเสียงดังด้วยนะ” “ลองฟังดู” จากนั้นก็ย่นขวดน้ำพลาสติกที่ใส่ทรายให้น้องมะปร่างลองเขย่าดู น้องมะปร่างพูดว่า “จริงด้วย มีเสียง” แล้วน้องจันทร์เจ้าก็เททรายออก ตักทรายเข้าไปอีกแล้วเขย่า เททรายออก ตักทรายเข้าไป ทดลองเขย่าซ้ำไปมาหลายครั้ง น้องมะปร่าง ทำเช่นเดียวกันกับน้องจันทร์เจ้า แต่ใส่ทรายเข้าไปเกือบเต็มขวด น้องจันทร์เจ้าพูดว่า “อย่าใส่ทราย เยอะนะ เขย่าไม่ได้” “ทรายเปียกติดอยู่ในขวดเทออกไม่หมด” “ต้องเคาะเอาทรายออกก่อน”

ความคิดเห็นของผู้สอน : จากการเล่นทราย น้องจันทร์เจ้าได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้าในการเรียนรู้ได้ค้นพบ ข้อเท็จจริง ได้รับประสบการณ์ตรงจากสิ่งที่เป็นธรรมชาติคือ การเล่นทราย ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน (๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย) ได้สัมผัสทราย และใช้มือในการหยิบจับ อุปกรณ์บอกได้ว่าทรายกระทบวัตถุต่างๆ จะเกิดเสียงแตกต่างกัน (๑๐.๑.๑ บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส) ได้ใช้ภาษา จากการสนทนา การพูดกับผู้อื่น ได้เรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกสิ่งหนึ่งที่เป็นธรรมชาติ เช่น ทรายเปียก ทรายแห้ง แสดงความคิดริเริ่มในการเล่นโดยใช้ทรายใส่ขวดแล้วเขย่าเพื่อให้เกิดเสียง และแก้ปัญหาการเล่นได้ (๑๐.๓.๒ ระบุปัญหา สร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา) การแสดง ความคิดริเริ่ม ในการเล่นโดยใช้ทรายใส่ขวดแล้วเขย่าเพื่อให้เกิดเสียง แก้ปัญหาการเล่นได้

จากตัวอย่างที่ ๓ แบบบันทึกพฤติกรรม พบว่า เด็กหญิงจันทร์เจ้าเล่น ทำกิจกรรม และปฏิบัติ ต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ได้จากการสัมผัสทราย และใช้มือในการหยิบจับอุปกรณ์บอกได้ว่าทรายเมื่อกระทบวัตถุ ต่างๆ จะเกิดเสียงแตกต่างกัน บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง หรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส โดยการสนทนา การพูดกับผู้อื่น เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์ที่ใช้เรียกสิ่งหนึ่งที่เป็น ธรรมชาติ เช่น ทรายเปียก ทรายแห้ง และสามารถระบุปัญหาสร้างทางเลือกและเลือกวิธีแก้ปัญหา การแสดง ความคิดริเริ่ม ในการเล่นโดยใช้ทรายใส่ขวดแล้วเขย่าเพื่อให้เกิดเสียง แก้ปัญหาการเล่นได้

ตัวอย่างที่ ๔ แบบสำรวจรายการ

ชื่อ ด.ช./ด.ญ.....เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับพฤติกรรมของเด็ก

พัฒนาการ	พฤติกรรมเด็ก	ครั้งที่ ๑		ครั้งที่ ๒		ครั้งที่ ๓		สรุป
		ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติ	
ด้านร่างกาย	๑.๒.๒ ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ด้วยตนเอง		✓		✓		✓	ปฏิบัติ
	๑.๒.๓ นอนพักผ่อนเป็นเวลา	✓			✓		✓	ปฏิบัติ
	๑.๓.๑ เล่น ทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย	✓			✓		✓	ปฏิบัติ
ด้านอารมณ์จิตใจ	๓.๑.๑ แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม		✓		✓		✓	ปฏิบัติ
	๓.๒.๑ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์	✓			✓			ยังสรุปไม่ได้
ด้านสติปัญญา	๑๐.๑.๓ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์			✓		✓		ยังสรุปไม่ได้
	๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ				✓		✓	ปฏิบัติ

จากตัวอย่างที่ ๔ แบบสำรวจรายการเด็กชาย/เด็กหญิง... ด้านร่างกาย พบว่า มีพฤติกรรมล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ด้วยตนเอง นอนพักผ่อนเป็นเวลา และเล่นทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ด้านอารมณ์จิตใจ พบว่า แสดงอารมณ์ ความรู้สึกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม และด้านสติปัญญา พบว่า กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ ควรมีการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีโอกาสแสดงออก และทำกิจกรรมจำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ โดยใช้ตั้งแต่ ๒ ลักษณะขึ้นไปเป็นเกณฑ์ เพิ่มมากขึ้น แล้วจึงประเมินพฤติกรรมการแสดงออกและการจำแนกอีกครั้งก่อนสรุปผลการประเมิน

ตัวอย่างที่ ๕ แบบบันทึกการสนทนา

ชื่อ สกุล เด็กหญิงไก่ สมบูรณ์ดี ชั้น อนุบาล ๓/๑ อายุ ๕/๕ ปี

ภาคเรียนที่...๒.../...๒๕๖๐...

กิจกรรม การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ตอนเช้า

วัน เดือน ปี	คำพูดของเด็ก	ความคิดเห็นผู้สอน
๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐	วันหยุดหนูช่วยคุณแม่ล้างจาน	น้องไก่กล้าพูดกล้าแสดงออก
๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐	คุณแม่สอนหนูปั่นจักรยาน หนูปั่นได้แล้ว	อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐	หนูขอให้คุณยาย คุณยายหนูไม่สบายต้องไปหาหมอ	(๓.๒.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบและ
๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐	เลิกเรียนคุณแม่จะพาหนูไปซื้อเค้กวันเกิด	สนทนาได้ตอบอย่างต่อเนื่อง
	หนูชอบเค้กช็อกโกแลต	เชื่อมโยงเรื่องที่ฟัง (๔.๑.๑)
๑๓ กันยายน ๒๕๖๐	เมื่อวานนี้ฝนตก ที่บ้านหนูไฟดับ ต้นไม้หักด้วย	มีความคิดรวบยอด เรื่อง “วันนี้
	เพราะลมแรง	และเมื่อวาน” และบอกสิ่งที่จะ
๒๖ กันยายน ๒๕๖๐	ปิดเทอมคุณแม่จะพาหนูไปเที่ยวทะเล หนูจะไปเล่น	ทำในอนาคตได้ (๑๐.๒.๑)
	น้ำทะเลกับแม่กับน้องและเก็บเปลือกหอยด้วย	

จากตัวอย่างที่ ๕ แบบบันทึกการสนทนาของเด็กหญิงไก่ สมบูรณ์ดี พบว่า มีพฤติกรรมฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาได้ตอบอย่างต่อเนื่อง สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่ฟังได้ กล้าพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ และมีความเข้าใจ มีความคิดรวบยอดเรื่องวันนี้ เมื่อวาน และบอกสิ่งที่จะทำในอนาคตได้

ตัวอย่างที่ ๖ แบบสัมภาษณ์

เด็กหญิง “น้องครีม” (นามสมมติ)

วัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน

- ผู้สัมภาษณ์ : น้องครีมคะ วันนี้หนูแต่งตัวเหมือนหรือไม่เหมือนกับเพื่อนคนไหนบ้างคะ
- ผู้ถูกสัมภาษณ์ : วันนี้หนูใส่เสื้อกีฬาสีแดงเหมือนน้องเนยคะ แต่ได้ใส่สีฟ้า ไม่เหมือนกัน
- ผู้สัมภาษณ์ : แล้วหนูกับน้องเนยมีอะไรที่ไม่เหมือนกัน
- ผู้ถูกสัมภาษณ์ : เนยมีผิวสีดากว่าหนู อ้วนกว่า และผมสั้นกว่าคะ
- ผู้สัมภาษณ์ : หนูเคยเล่นกับน้องเนยไหมคะ เล่นอะไรกัน
- ผู้ถูกสัมภาษณ์ : เล่นกันบ่อยๆ คะ เล่นเป็นครูกับนักเรียน หนูเป็นนักเรียน บางทีก็เป็นครูคะ

จากตัวอย่างที่ ๖ แบบสัมภาษณ์ของน้องครีม พบว่า น้องยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ระหว่างตัวเองกับเพื่อนๆ ได้ เข้าใจว่าแต่ละคนมีสิ่งที่แตกต่างกันและมีสิ่งที่เหมือนกัน และเล่นร่วมกันกับเพื่อนที่แตกต่างจากตัวเองได้ (๘.๑.๑)

ผู้บันทึก นางสาวแก้วใจ (นามสมมติ)

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทั้ง ๔ ด้าน ในแต่ละสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การผ่านตัวบ่งชี้และมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดั่งนั้น ในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยควรกำหนดในลักษณะเดียวกันสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ ดั่งนั้น พฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๓, ๒, ๑ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี, พอใช้, ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด ดังตัวอย่าง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพ

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ	ความหมาย
๓	ดี	ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุ เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์
๒	พอใช้	ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุ เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกระตุ้น
๑	ควรส่งเสริม	ไม่ปรากฏพฤติกรรมตามช่วงอายุที่เป็นไปตามสภาพที่พึงประสงค์

ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การกำหนดเกณฑ์การประเมินตามสภาพที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอาจกำหนดคำอธิบายคุณภาพตามระดับคุณภาพของสภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการแต่ละด้านเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

คำอธิบายคุณภาพตามระดับคุณภาพ

ตัวอย่างคำอธิบาย ด้านร่างกาย : กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่เสียการทรงตัว
๒ หรือ พอใช้	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าได้แต่ไม่ต่อเนื่อง เสียการทรงตัว
๑ หรือ ควรส่งเสริม	กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าไม่ได้อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างคำอธิบาย ด้านอารมณ์ จิตใจ : สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
๒ หรือ พอใช้	แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานบางช่วงกิจกรรม
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ไม่แสดงสีหน้าหรือท่าทางสนใจ ขณะทำกิจกรรม

ตัวอย่างคำอธิบาย ด้านสังคม : ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงด้วยตนเอง
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง เมื่อมีผู้ชี้แนะ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างไม่ประหยัดและไม่พอเพียง แม้มีผู้ชี้แนะ

ตัวอย่างคำอธิบาย ด้านสติปัญญา : เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อตนเองตามแบบได้ และเขียนข้อความเพื่อสื่อความหมาย ด้วยวิธีที่คิดสะกดคำขึ้นเองได้
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองตามแบบได้ หรือเขียนข้อความเพื่อสื่อความหมาย ด้วยวิธีที่คิดสะกดคำขึ้นเองได้
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้

๔. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ครูมีการวางแผนการประเมินพัฒนาการแล้วควรทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุย หรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ครอบคลุมเด็กทุกคนแล้วสรุปลงในแบบบันทึกผลการประเมินสภาพที่พึงประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพที่พึงประสงค์ ผู้สอนควรเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยสภาพที่พึงประสงค์ ๑ ตัว ควรได้รับการประเมินพัฒนาการอย่างน้อย ๒ ครั้ง ต่อ ๑ ภาคเรียน ระยะแรกควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์จึงเป็นการสะสมเพื่อยืนยันว่าเด็กเกิดพัฒนาการตามสภาพที่พึงประสงค์นั้นๆ ชัดเจนและมีความน่าเชื่อถือ

๕. การสรุปผลการประเมินพัฒนาการ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดการจัดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อ ๑ ปี การศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่แสดงถึงพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่องมีการประเมินซ้ำของพฤติกรรมนั้นๆ เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมิน สรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพที่พึงประสงค์ให้ครบทุกสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กรายตัวบ่งชี้ ายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และในภาพรวมพัฒนาการรายด้านของเด็กแต่ละคนตามลำดับสถานศึกษาควรสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กรายตัวบ่งชี้ ายมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และในภาพรวมของพัฒนาการรายด้าน ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง สำหรับแนวทางการสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละตัวบ่งชี้ควรใช้ฐานนิยม (Mode) ไม่ควรนำค่าระดับคุณภาพของสภาพที่พึงประสงค์มาหาค่าเฉลี่ย ในกรณีมีฐานนิยมมากกว่า ๑ ฐานนิยม คือ มีระดับคุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับคุณภาพ การสรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็กในแต่ละตัวบ่งชี้ให้อยู่ในดุลยพินิจ

ของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงปรัชญาการศึกษา และหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งการนำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการไปใช้เพื่อพัฒนาเด็กต่อไป

๖. การรายงานผลการประเมินพัฒนาการและการนำข้อมูลไปใช้

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินพัฒนาการและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง การรายงานผลการประเมินพัฒนาการสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๖.๑ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๑) เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย

๖.๒ ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

๖.๒.๑ ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลามาเรียน บันทึกผลการประเมินพัฒนาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์ บันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น และบันทึกผลพัฒนาการรายบุคคล และจัดทำสารนิเทศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๖.๒.๒ ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์และคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๖.๒.๓ ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง ๑๒ ข้อตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ในการยกระดับคุณภาพเด็กปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

๖.๓ ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการ สถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถเลือก ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินพัฒนาการ โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รับรายงานแต่ละฝ่าย ลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๖.๓.๑ รายงานเป็นตัวเลข หรือระบบที่ใช้คำสำคัญเป็นตัวแทนระดับคุณภาพ พัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินพัฒนาการมี ๓ ระดับ คือ ๓, ๒, ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ "ดี" "พอใช้" และ "ควรส่งเสริม"

๖.๓.๒ รายงานโดยใช้สถิติ เป็นการรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความ ให้เป็นภาพแผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กว่าดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๖.๓.๓ รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอน สังเกตพบ เพื่อรายงานให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรม ตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรอย่างไร

๖.๔ เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายมาร่วมมือประสานงาน กันพัฒนาเด็กทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ ของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานดังตารางต่อไปนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	- วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์
ผู้บริหารสถานศึกษา	- ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อแม่ และผู้ปกครอง	- รับทราบผลการประเมินพัฒนาการของเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัย ร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่างๆ ของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด	- ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา - นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๖.๕ วิธีการรายงานผลการประเมินพัฒนาการ

การรายงานผลการประเมินพัฒนาการให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ทางโรงเรียนบ้านภูเขาทองมีการบันทึกข้อมูลในแบบรายงานต่างๆ สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น แบบบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำปี สมุดรายงานประจำตัวเด็ก แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล นอกจากนี้ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบในระดับหน่วยงานอาจใช้รายงานการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี จุลสารหรือวารสารของโรงเรียน หรืออาจมีการให้ข้อมูลกับ ผู้ปกครองในลักษณะการให้คำปรึกษาหรือทางการส่งจดหมายส่วนตัว ฯลฯ

การเชื่อมรอยต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมรอยต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนบ้านภูเขาทอง สามารถจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน เพื่อให้เด็กทุกคนสามารถ พัฒนาและเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับวัย โดยมีบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและต้องเห็นความสำคัญของการ เชื่อมรอยต่อดังนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา มุ่งองค์ความรู้และสร้างความเข้าใจการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยมีวิธีการดังนี้ ๑)การประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อร่วมกันสร้างแนวทางเชื่อมต่อกันในทักษะต่างๆ ๒) จัดเตรียมเอกสารหลักสูตร เอกสารทางวิชาการ ของระดับการศึกษาปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มาทำความเข้าใจร่วมกัน ๓)จัดกิจกรรมสร้างความ ตระหนักถึงความสำคัญของรอยต่อให้ครูทั้งสองระดับได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและสะท้อนสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางแก้ไข เพื่อเตรียมเด็กปฐมวัยให้พร้อมสำหรับการเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๑ ๔) จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการสร้างรอยต่อของระดับปฐมวัยและ ประถมศึกษาปีที่ ๑ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนทั้ง ๒ ระดับ

๒. ครูผู้สอนระดับปฐมวัยได้พัฒนาตนเองในการในการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนรู้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองรวมทั้งช่วยเหลือครู ประถมศึกษาปีที่ ๑ในการปรับตัวของเด็กโดยมีรายละเอียดในการดำเนินการคือ ๑)ครูปฐมวัยได้จัดทำระบบ ข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็กเพื่อส่งให้ครูประถมศึกษาปีที่๑เพื่อทำความเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคล ๒) ครูเตรียมความพร้อมร่วมกับเด็กในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้เด็กได้ ปรับตัวในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่๑ ๓)จัดกิจกรรมให้เด็กคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมของห้องเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๓. ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ศึกษาและมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ดังนี้ ๑) การจัดกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยให้เด็ก พ่อแม่ ผู้และปกครอง โดยกาทำความเข้าใจกับครูผู้สอนและห้องเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน ๒) จัดห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้มีบรรยากาศที่อบอุ่น ปลอดภัยและมีพื้นที่สำหรับเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระ ๓) วางแผนและออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ที่เชื่อมต่อดระดับปฐมวัยและจัดกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เข้าเรียนประถมศึกษาปีที่ ๑ ๒-๔ สัปดาห์โดยการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ๔)ครูศึกษาข้อมูล เด็กเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้และช่วยเหลือเด็กได้สอดคล้องกับความต้องการ

๔. พ่อแม่ผู้ปกครอง มีบทบาทสำคัญที่ส่งเสริมการศึกษาและต้องมีความเข้าใจในการเชื่อมรอยต่อ ระดับชั้นปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาโดยการให้ความร่วมมือและเตรียมความพร้อมให้บุตรหลานของ ตนเอง

โครงสร้างหน่วยเชื่อมรอยต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ (จำนวน ๘ หน่วย)

สัปดาห์ที่	ชื่อหน่วย
๓๐	หน่วยขนาด รูปร่าง รูปทรง
๓๑	หน่วยโลกสวยด้วยสีสันทัน
๓๒	หน่วยฤดูหนาว
๓๓	หน่วยแรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน
๓๔	หน่วยเสียงรอบตัว
๓๕	หน่วยรักการอ่าน
๓๖	หน่วยปริมาตร น้ำหนัก
๓๗	หน่วยฤดูร้อน

คำพื้นฐานระดับปฐมวัย (๒๔๒ คำ)

พ่อ	แม่	พี่
น้อง	ปู่	ย่า
ตา	ยาย	ลุง
ป้า	น้า	อา
ลูก	เพื่อน	ดอกไม้
กุหลาบ	ดอกเข็ม	มะลิ
กล้วย	แตงโม	มะพร้าว
ส้ม	มะละกอ	เงาะ
ชมพู่	ฝรั่ง	น้อยหน่า
มะม่วง	ขนุน	ลำไย
องุ่น	ละมุด	ส้มโอ
มะขาม	กลางสาด	มะยม
ผัก	พริก	มะเขือเทศ
ผักกาด	หน่อไม้	ผักบุ้ง
คะน้า	กะหล่ำปลี	ผักชี
ถั่ว	รถ	เรือ
รถไฟ	รถยนต์	โรงเรียน
โรงพยาบาล	วัด	บ้าน
ห้อง	ครัว	ตลาด
ถนน	นา	ดิน
สวนสัตว์	ป่า	ฝน
ไก่	เปิด	นก
นกแก้ว	ปลา	ปู
ปลาทุ	เต่า	กุ้ง
จระเข้	กระต่าย	หมี

หมู	ข้าง	ควาย
วัว	หมา	แมว
ม้า	กวาง	สิงโต
เสื่อ	หมาป่า	ลิง
งู	หนังสือ	สมุด
การ์ตูน	ตุ้	โต๊ะ
แปรง	ช้อน	จาน
ถ้วย	ชาม	ร่ม
โทรศัพท์	ของเล่น	ถุง
ตุ๊กตา	ประตู	กระเป๋า
วิทย์	กระป๋อง	ขัน
หม้อ	เตา	รูป
ตุ้เย็น	ทัพพี	ตะหลิว
มีด		
กางเกง	เสื่อ	เสื่อผ้า
เสื่อกันหนาว	ผ้า	หมวก
หมอน	ผ้าห่ม	มุ้ง
เตียง	ที่นอน	มือ
ขา	ปาก	ตัว
ตา	จมูก	นม
หน้า	เท้า	หู
ฟัน	นิ้ว	คิ้ว
คอ	แขน	ตีน
หลัง	หัวเข่า	สะดือ
ต๊บ	หัว	ผม
หมอ	คน	ตำรวจ
พระ	ครู	เด็ก
นักเรียน	แม่ค้า	ทหาร
ชาวนา	ในหลวง	พระราชินี
ผู้ชาย	พระเจ้าอยู่หัว	ผู้หญิง
ไข่	ข้าว	น้ำ
ขนม	ขนมปัง	น้ำปลา
น้ำตาล	ยา	ถ้วยเตี้ย
ข้าวสาร	น้ำส้ม	แกง
มี	ก็	ไป
กิน	ขาย	เล่น
ให้	ชอบ	มา

ล้าง	ซู่	อยู่
ได้	ถู่	ชี้
นอน	เตียง	เดิน
รัก	อาบน้้า	ฟัง
นั่ง	ต๋ม	ร้องไห้
เขียน	ฉีดยา	กระโดด
ไม้	เก็บ	กัด
พาย	ร้อน	หยิบ
ไหว้	เห็น	บิน
เที่ยว	ตี	สอน
ตัด	ต๋ม	ยิง
อ่าน	กวาด	ไล่
เกิด	มัต	ตบ
กราบ	จับ	ปลุกหา
พา	ชุด	เจอ
ติด	รู้	รู้จัก

คำพื้นฐาน ป.๑ (๕๐ คำที่สอดคล้องกับปฐมวัยแต่ไม่ซ้ำกับคำพื้นฐานระดับปฐมวัย)

กบ	กระจก	กระจุก
กระดิ่ง	กระดุม	กระถิน
กระเทียม	กระเบื้อง	กระโปรง
กระรอก	กล้วย	กว่า
กอด	ก่อน	กะ
กะทิ	กะละมัง	กัด
กั้น	กับ	กา
กาง	กาแฟ	กาย
ก้าว	กำเนิด	กำลัง
แก่ง	เกม	เกเร
เกลือ	แก้อื้อ	เกาะ
เกี่ยว	แก	แก้ว
ไถ่	ไถล	ขน
ขยะ	ขวา	ขอ
ของ	ขัง	ขวด
ขับ	ข้าง	ขาด
ข้าม	ชาย	ขาว

เด็กจบระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๓ มีความพร้อมในเรื่องดังต่อไปนี้

เด็กมีพัฒนาการพร้อมทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

- ❖ **ด้านร่างกาย** เด็กมีกล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
- ❖ **ด้านอารมณ์ – จิตใจ** เด็กมีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
- ❖ **ด้านสังคม** เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตย
- ❖ **ด้านสติปัญญา** ได้แก่
 ๑. เด็กเรียนรู้จักพยัญชนะไทย ได้แก่ พยัญชนะ ก-ฮ
 ๒. เด็กเขียนชื่อ-สกุลได้ทุกคน

๑.๑.๑ ตัวอย่างการเชื่อมต่อทักษะทางภาษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
<p>ทักษะพื้นฐานทางภาษา</p> <p>มาตรฐานที่ ๙ ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>ตัวบ่งชี้ ๙.๑ สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ</p> <p>๙.๑.๑ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง</p> <p>๙.๑.๒ เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้</p> <p>ประสบการณ์สำคัญด้านการใช้ภาษา</p> <p>(๑) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๒) การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ</p> <p>(๓) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรอง หรือเรื่องราวต่างๆ</p> <p>(๔) การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และความต้องการ</p> <p>(๕) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง</p> <p>(๖) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ</p> <p>(๗) การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่างๆ</p> <p>(๘) การรจกหะที่เหมาะสมในการพูด</p> <p>(๙) การพูดเรียงลำดับคำเพื่อใช้ในการสื่อสาร</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้</p> <p>๙.๒.๑ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำด้วยการชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ</p> <p>ประสบการณ์สำคัญด้านการใช้ภาษา</p> <p>(๑๐) การอ่านหนังสือภาพ นิทานหลากหลายประเภท/รูปแบบ</p> <p>(๑๑) การอ่านอย่างอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ</p> <p>(๑๒) การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง</p> <p>(๑๓) การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ</p> <p>(๑๔) การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตาตามบรรทัดจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง</p> <p>(๑๕) การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย</p>	<p>กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย</p> <p>สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด</p> <p>มาตรฐาน ท ๓.๑</p> <p>สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์</p> <p>ตัวชี้วัดชั้นปี ป.๑</p> <p>๑. ฟังคำแนะนำ คำสั่งง่ายๆ และปฏิบัติตาม</p> <p>๒. ตอบคำถามและเล่าเรื่องที่ฟังและดูทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง</p> <p>๓. พูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู</p> <p>๔. พูดสื่อสารได้ตามวัตถุประสงค์</p> <p>๕. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด</p> <p>สาระที่ ๑ การอ่าน</p> <p>มาตรฐาน ท ๑.๑</p> <p>ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน</p> <p>ตัวชี้วัดชั้นปี ป.๑</p> <p>๑. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้นๆ</p> <p>๒. บอกความหมายของคำและข้อความที่อ่าน</p> <p>๓. ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p> <p>๔. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๕. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน</p> <p>๖. อ่านหนังสือตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอ และนำเสนอเรื่องที่อ่าน</p>

๑.๑.๑ ตัวอย่างการเชื่อมต่อทักษะทางภาษา

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
<p>(๑๖) การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบ เป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่</p> <p>(๑๗) การคาดเดาคำวลี หรือประโยคที่มีโครงสร้าง ซ้ำๆ กัน จากนิทาน เพลง คำคล้องจอง</p> <p>(๑๘) การเล่นเกมทางภาษา</p>	<p>๗. บอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญ ที่มักพบเห็นในชีวิตประจำวัน</p> <p>๘. มีมารยาทในการอ่าน</p>
<p>ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้</p> <p>๙.๒.๒ เขียนชื่อของตนเองตามแบบ เขียนข้อความ ด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง</p> <p>ประสบการณ์สำคัญด้านการใช้ภาษา</p> <p>(๑๙) การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง</p> <p>(๒๐) การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ</p> <p>(๒๑) การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเอง/คำคุ้นเคย</p> <p>(๒๒) การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมาย ด้วยตนเองอย่างอิสระ</p>	<p>สาระที่ ๒ การเขียน</p> <p>มาตรฐาน ท ๒.๑</p> <p>ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษา ค้นคว้าอย่างมี ประสิทธิภาพ</p> <p>ตัวชี้วัดชั้นปี ป.๑</p> <p>๑. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด</p> <p>๒. เขียนสื่อสารด้วยคำและประโยคง่ายๆ</p> <p>๓. มีมารยาทในการเขียน</p>

๑.๑.๒ ตัวอย่างการเชื่อมต่อความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	
	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
<p>ประสบการณ์สำคัญการคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา</p> <p>(๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม</p> <p>(๒) การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน</p> <p>(๓) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ</p> <p>(๔) การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็น ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก ทรงกรวย</p> <p>(๕) การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะ และรูปร่าง รูปทรง</p> <p>(๖) การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน</p> <p>(๗) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป</p> <p>(๘) การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน</p> <p>(๙) การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ</p> <p>(๑๐) การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ</p> <p>(๑๑) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ</p> <p>(๑๒) การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน</p>	<p>สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต มาตรฐาน ค ๑.๑ ๓. เรียงลำดับจำนวนนับไม่เกิน ๑๐๐ และ ๐ ตั้งแต่ ๓ ถึง ๕ จำนวน</p> <p>มาตรฐาน ค ๑.๒ ๑. ระบุจำนวนที่หายไปในรูปแบบรูปของจำนวนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงทีละ ๑ และทีละ ๑๐ และระบุรูปที่หายไปในรูปแบบรูปซ้ำของรูปเรขาคณิตและรูปอื่นๆที่สมาชิกในแต่ละชุดที่ซ้ำมี ๒ รูป</p> <p>สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต มาตรฐาน ค ๒.๑ ๑. วัดและเปรียบเทียบความยาวเป็นเซนติเมตร ๒. วัดและเปรียบเทียบน้ำหนักเป็นกิโลกรัม เป็นขีด</p> <p>มาตรฐาน ค ๒.๒ ๑. จำแนกรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยมวงกลม วงรี ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกลม ทรงกระบอก และกรวย</p>	<p>สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ มาตรฐาน ว ๑.๑ ๑. ระบุชื่อพืชและสัตว์ที่อาศัยอยู่บริเวณต่างๆ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๒. บอกสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของสัตว์ในบริเวณที่อาศัยอยู่</p> <p>สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ มาตรฐาน ว ๒.๑ ๒. ระบุชนิดของวัสดุ และจัดกลุ่มวัสดุตามสมบัติที่สังเกตได้</p> <p>สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์ โลก และอวกาศ มาตรฐาน ว ๓.๑ ๒. อธิบายสาเหตุที่มองไม่เห็นดาวส่วนใหญ่ในเวลากลางวันจากหลักฐานเชิงประจักษ์</p> <p>สาระที่ ๔ เทคโนโลยี มาตรฐาน ว ๔.๒ ๑. แก้ปัญหาอย่างง่าย โดยใช้การลองผิดลองถูก การเปรียบเทียบ ๒. แสดงลำดับขั้นตอนการทำงานหรือการแก้ปัญหาอย่างง่าย โดยใช้ภาพสัญลักษณ์หรือข้อความ</p>

๑.๑.๒ ตัวอย่างการเชื่อมต่อความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ (ต่อ)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	
	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
<p>(๑๓) การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร</p> <p>(๑๔) การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา</p> <p>(๑๕) การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน</p> <p>(๑๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ</p> <p>(๑๗) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล</p> <p>(๑๘) การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล</p> <p>(๑๙) การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา</p>	<p>สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น มาตรฐาน ค ๓.๑</p> <p>๑. ใช้ข้อมูลจากแผนภูมิรูปภาพในการหาคำตอบของโจทย์ปัญหาเมื่อกำหนดรูป ๑ รูป แทน ๑ หน่วย</p>	

๑.๑.๓ ตัวอย่างการเชื่อมต่อความสามารถในการแสวงหาความรู้

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
<p>มาตรฐานที่ ๑๒ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๑ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้</p> <p>๑๒.๑.๒ กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ</p> <p>ตัวบ่งชี้ที่ ๑๒.๒ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้</p> <p>๑๒.๒.๑ ค้นหาคำตอบข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการหลากหลายด้วยตนเอง</p> <p>ประสงค์สำคัญเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และการแสวงหาความรู้</p> <p>(๑) การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>(๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ</p> <p>(๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ</p> <p>(๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย</p>	<p>กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์</p> <p>คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓</p> <ul style="list-style-type: none"> • แสดงความกระตือรือร้น สนใจที่จะเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาตามที่กำหนดให้หรือตามความสนใจมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น • ตระหนักถึงประโยชน์ของการใช้ความรู้ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิต ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทำโครงการหรือชิ้นงานที่กำหนดให้หรือตามความสนใจ

การให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม

เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนจากปกติ ซึ่งเกิดขึ้นค่อนข้างบ่อยต่อเนื่อง เป็นระยะ และส่งผลกระทบต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ ปัญหาพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยมักเกิดจากปัญหาด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กในการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้สอนอาจพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกิดขึ้นในเด็กปกติทั่วไป ถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ถูกต้องเหมาะสมเด็กจะเติบโตอย่างมีคุณภาพ และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ขณะเดียวกัน หากเด็กได้รับอบรมเลี้ยงดูและดูแลเอาใจใส่ไม่ถูกต้อง อาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้สอนที่มีความเข้าใจพัฒนาการของเด็ก ให้ความรัก มีความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันปัญหาพฤติกรรมที่อาจเกิดกับเด็ก และลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ก็สามารถขจัดปัญหานั้น ๆ ได้

การพิจารณาว่าเด็กมีปัญหาพฤติกรรม หรือมีพฤติกรรมที่แสดงออกผิดไปจากปกติหรือไม่มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

๑. พฤติกรรมนั้นมีลักษณะแตกต่างจากการแสดงออกของเด็กในระดับอายุ พัฒนาการเดียวกัน
๒. พฤติกรรมนั้นมีความถี่ ระยะเวลา และความรุนแรงของการเกิดพฤติกรรม จนเป็นอันตรายต่อตัวเด็กเองและผู้อื่น
๓. พฤติกรรมนั้นส่งผลให้เด็กสูญเสียโอกาสในสังคม หรือมีผลกระทบต่อชีวิตของเด็ก
๔. พฤติกรรมนั้นมีผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
๕. พฤติกรรมนั้นขัดขวางการดำเนินชีวิตของเด็กในการปรับตัวเพื่อการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น

การช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม ผู้สอนควรมีความเข้าใจพัฒนาการและปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเด็กจะช่วยให้การปรับพฤติกรรมเด็กประสบผลสำเร็จด้วยดีซึ่งมีข้อควรคำนึงดังนี้

๑. ควรหาสาเหตุที่เกิดปัญหาพฤติกรรมอย่างถี่ถ้วนและไม่ด่วนสรุป เช่น กรณีที่เด็กเคลื่อนไหวและซนมากตลอดเวลา มีความสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นช่วงสั้น ๆ ไม่ค่อยอดทนหรือไม่รอคอยอะไรนานๆ ผู้สอนไม่ควรด่วนสรุปว่าเด็กมีสมาธิสั้น ควรหาสาเหตุโดยการสอบถามพ่อแม่ ผู้ปกครอง ถึงพฤติกรรมขณะอยู่ที่บ้าน ประวัติการคลอดและการเลี้ยงดู รวมถึงปรึกษาครูการศึกษาพิเศษ ก่อนสรุป เป็นต้น

๒. ทำความเข้าใจในปัญหาพฤติกรรมของเด็กพร้อมกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อหาสาเหตุและหาแนวทางช่วยเหลือ แก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาร่วมกัน

๓. ประสานความร่วมมือกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือเด็กอย่างถูกต้องและเหมาะสมด้วยการใช้เทคนิคการศึกษาเด็กรายบุคคล เพื่อให้เข้าใจสาเหตุของพฤติกรรมอย่างถ่องแท้

๔. ควรใช้หลักการปรับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับปัญหาพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ การปรับสภาพแวดล้อม การเบี่ยงเบนความสนใจ การชี้แนะ การเป็นแบบอย่างที่ดี การแยกให้อยู่ตามลำพังชั่วคราว การให้คำชมเชยผ่านทางคำพูดหรือการแสดงออกทางสีหน้าท่าทาง การลงโทษ

ตัวอย่างการปรับพฤติกรรม เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว ชอบรังแก หรือเล่นรุนแรงกับเพื่อน

ถ้าเป็นเด็กเล็ก ผู้สอนควรให้เด็กทำกิจกรรมอยู่ใกล้ๆ อย่าปล่อยให้เล่นกับเพื่อนตามลำพัง หรือสร้างข้อตกลงในการเล่นร่วมกันของเด็ก ถ้าเป็นเด็กโต ผู้สอนควรถามถึงสาเหตุ และชี้แจงถึงผลเสียของการใช้กำลังก้าวร้าวและชี้แนะวิธีที่เหมาะสม เช่น บอกความไม่พอใจออกมาตรงๆ ให้อภัยเพราะเป็นเพื่อนกัน ซึ่งทุกคนก็ทำผิดพลาดกันได้

๕. เป็นกำลังใจในการช่วยเด็กที่มีพฤติกรรมที่มีปัญหา เช่น เด็กที่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองไม่กล้าแสดงออกหรือทำสิ่งต่าง ๆ นอกจากคำสั่งของพ่อแม่ ควรสร้างความเชื่อมั่นให้กับเด็กว่าทุกคนสามารถที่จะ

ปรับแก้ไขให้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถหรือความคิดเห็นอยู่เสมอ และควรให้คำชมเชยหรือกำลังใจเพื่อให้เด็กตั้งใจทำต่อไปได้ ถ้าให้โอกาส ให้การยอมรับในคุณค่าของมนุษย์ ให้ความรัก ความนุ่มนวล และความเอื้ออาทร ก็จะช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น

๖. กรณีเด็กมีปัญหาพฤติกรรมที่รุนแรง ซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้สอนไม่สามารถให้การช่วยเหลือหรือแก้ไขพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ ควรพาเด็กไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์

ปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในเด็กปฐมวัย

ปัญหาพฤติกรรมที่เกิดกับเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการ เป็นปัญหาที่ค่อนข้างเข้าใจง่าย ไม่สลับซับซ้อน และเกี่ยวกับลักษณะของการปรับตัวต่อการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อม ซึ่งถ้าเด็กขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดู และได้เรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมอย่างไม่เหมาะสม ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาทางพฤติกรรมขึ้นอย่างง่ายดาย ตัวอย่างปัญหาพฤติกรรมในเด็กปฐมวัยที่พบบ่อย มีดังนี้

ตัวอย่างปัญหาพฤติกรรมที่พบบ่อยในเด็กปฐมวัย

ปัญหา	ลักษณะที่พบ	สาเหตุ	แนวทางช่วยเหลือและแก้ไข
๑. เด็กพูดติดอ่าง	พูดตะกุกตะกักพูดไม่คล่องขาดความต่อเนื่องในการพูด มีการพูดซ้ำ ๆ มากกว่า ๓ ครั้งขึ้นไป โดยเฉพาะเมื่อเริ่มต้นพูด	๑. เด็กมีความเครียดหรือวิตกกังวลจากการเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ เช่น เข้าโรงเรียนใหม่ ๒. เด็กได้รับการบาดเจ็บทางสมอง ทำให้อวัยวะที่เกี่ยวข้องกับการพูดขาดการประสานงานกัน ๓. การเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้องของครอบครัว เช่น เร่งให้เด็กพูดเร็วเกินความพร้อมทางภาษาของเด็ก หรือดูต่ำเมื่อเด็กพูด ไม่คล่อง ทำให้เด็กไม่กล้าพูด	๑. เป็นผู้ฟังที่ดี รอให้เด็กพูดจนจบและไม่พูดแทรก ๒. เป็นแบบอย่างที่ดีในการพูด โดยพูดซ้ำๆ สั้นๆ ชัดเจน เมื่อพูดจบประโยคแล้ว ควรหยุดรอ ๒ - ๓ นาที แล้วค่อยเริ่มพูดประโยคใหม่ ๓. ในขณะที่เด็กพูด ไม่แสดงสีหน้าท่าทางที่ทำให้เด็กไม่มั่นใจ เช่น จ้องหน้าหรือโมโห ๔. ทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ให้ความรักและเอาใจใส่ เพื่อให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความมั่นใจด้านจิตใจ ๕. หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ทำให้เด็กพูดติดอ่างมากขึ้น
๒. เด็กชอบเล่นอวัยวะเพศ	- เวลานอนชอบ - ชอบนอนคว่ำหนีบขา - ถูไถอวัยวะเพศกับพื้น หรือจับอวัยวะเพศเล่น	๑. เด็กวัย ๒ - ๕ ปี มักมีความสนใจในเรื่องเพศ ทั้งการเล่นบทบาทเกี่ยวกับพ่อแม่ สนใจอยากรู้อยากเห็นเกี่ยวกับความแตกต่างของเพศชายและหญิง ๒. เกิดจากการมีปัญหาไม่สบายใจ ต้องการการปลอบประโลม	๑. ไม่แสดงให้เด็กเห็นว่าเป็นเรื่องลึกลับอวัยวะเพศ น่าละอาย หรือรู้สึกผิดกับการกระทำแบบนั้น ๒. เมื่อเห็นเด็กเล่นอวัยวะเพศ ไม่ควรดูต่ำหรือทำโทษเด็ก ควรเบี่ยงเบนความสนใจเด็กไปเรื่องอื่น เช่น ชวนเด็กเล่น ร้องเพลง หรือเล่นิทาน ๓. อธิบายให้เด็กรู้ถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการเล่นอวัยวะเพศ
๓. เด็กกัดเล็บหรือดูดนิ้ว	- กัดเล็บตลอดเวลาที่ว่างจนเล็บหลุดแหว่ง - เด็กดูดนิ้ว	๑. เด็กมีความรู้สึกเหงาว่าเหวไม่มั่นคง ไม่สบายใจ ๒. เด็กมีความเครียด ซึ่งอาจเกิดจากความกลัวหรือเด็กคิดกลัวไปต่าง ๆ นานา ๓. การอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็ก ที่มีการควบคุม เช่น ดุมาก	๑. หาสาเหตุว่ามีอะไรรบกวนจิตใจเด็กสัมผัสโอบกอด ให้ความรัก ความอบอุ่นเล่นิทาน ๒. หากิจกรรมที่น่าสนใจให้เด็กอย่าให้อยู่ว่าง ๓. บอกให้เด็กรู้ถึงอันตรายว่าเล็บที่สกปรกอาจเป็นสื่อนำโรคได้ ๔. หากไม่สามารถแก้อาการกัดเล็บหรือดูดนิ้วของเด็กได้ ควรพา

		<p>เจ้าระเบียบ หรือ ปกป้องมากเกินไป</p> <p>๔. เด็กไม่กล้าแสดงออกทางอารมณ์ จึงแสดงออกโดยการกัดเล็บหรือดูดนิ้วแทน เช่น อารมณ์โกรธ</p>	<p>เด็กไปพบจิตแพทย์เด็ก เพื่อขอคำแนะนำที่เหมาะสมต่อไป</p>
<p>๔. เด็กที่มีปัญหาการรับประทานอาหาร</p>	<p>- เบื่ออาหาร</p> <p>- ชอบวิ่งเล่น ชอบการปั่นป่าย ไม่อยู่นิ่งและไม่ค่อยสนใจการกินอาหาร</p> <p>- กินอาหารน้อยมาก</p>	<p>๑. เด็กเลือกรับประทานอาหาร</p> <p>๒. เด็กถูกตามใจมากเกินไป</p> <p>๓. กินของจุกจิกอื่น ๆ จนอิ่มก่อนมื้ออาหาร</p>	<p>๑. ปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีในการกินและสร้างบรรยากาศที่ดีในการกินปรับปรุงสีสน รสชาติ ชนิดของอาหารจัดอาหารที่น่ากิน</p> <p>๒. ไม่ใช้การบังคับ ใช้วิธีการจูงใจและเสริมแรงให้เด็กรับประทานอาหาร เช่น เล่นิทาน จัดกิจกรรมปรุงอาหารง่าย ๆ ด้วยตนเอง ให้คำชมเชย</p>
<p>๕. เด็กที่มีปัญหาการนอน</p>	<p>เด็กไม่ยอมนอนกลางวัน</p>	<p>๑. เด็กบางคนไม่เคยนอนกลางวันมาก่อน</p> <p>๒. สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น มีเสียงดัง รบกวนมีแสงสว่างมากเกินไปมีกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์</p> <p>๓. เด็กเหนื่อย เครียด หรือวิตกกังวล</p>	<p>๑. ควรจัดที่นอนให้สะอาดและห้องมีบรรยากาศสงบ</p> <p>๒. กิจกรรมก่อนนอนควรเป็นกิจกรรมที่สงบ ไม่กระตุ้นเด็ก และปฏิบัติเป็นประจำ เช่น เล่นิทานหรือร้องเพลงให้ฟัง ให้เด็กหลับตาใช้มือลูบศีรษะเด็กเบา ๆ</p>
<p>๖. เด็กชน อยู่ไม่นิ่งขาดสมาธิ</p>	<p>- ไม่ค่อยอยู่นิ่ง เคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา</p> <p>- มีช่วงความสนใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดน้อยมาก</p>	<p>๑. กิจกรรมการสอนของผู้สอนไม่น่าสนใจ ระยะเวลาไม่เหมาะสมกับอายุของเด็ก</p> <p>๒. เด็กรับประทานน้ำตาลหรืออาหารหวานจัดมากเกินไปทำให้มีกำลังมาก</p>	<p>๑. ควรจัดกิจกรรมที่น่าสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของเด็ก</p> <p>เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมแรงเมื่อเด็กทำกิจกรรมเสร็จสิ้นลง</p> <p>๒. ลดน้ำตาลในอาหารทุกชนิด โดยเฉพาะควรงดเว้นการรับประทานช็อกโกแลต ทอฟฟี่ และน้ำอัดลมที่มีรสหวาน</p> <p>๓. สังเกตอาการและแนะนำให้</p>

			ผู้ปกครองพาไปพบแพทย์
๗. เด็กหยิ่งของผู้อื่น	พบในเด็กอายุ ๓ - ๔ ปี หยิ่งของผู้อื่นหรือของในห้องเรียนไปโดยไม่ขออนุญาต	๑. เกิดจากความรู้สึกอยากได้ยังไม่เข้าใจเหตุผลเพียงต้องการอยากได้ของคนอื่น ๒. เกิดจากความว่าเหวในจิตใจไม่ได้รับความอบอุ่นจากผู้เลี้ยงดู	๑. ควรสอนให้เด็กเรียนรู้สิทธิของผู้อื่น โดยการเล่าให้เด็กเข้าใจ ด้วยวิธีนุ่มนวล แต่จริงจัง และควรเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ก่อนที่เด็กจะทำเป็นนิสัย ๒. ขอความร่วมมือกับพ่อแม่ผู้ปกครอง ช่วยกันแก้ไข อาจให้เด็กนำของมาให้เพื่อน และให้เพื่อนรู้จักการขออนุญาตก่อนหยิบของผู้อื่น
๘. ร้องอาละวาด	การร้องอาละวาดเมื่อถูกขัดใจ อาจมีพฤติกรรมกระแทกแท้งนอนดิ้นกับพื้นทุบตี หรือขว้างปาของบ่อยในเด็กอายุ ๒ - ๕ ปี	การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม โดยการตามใจและตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างไม่เหมาะสม	๑. ผู้ใหญ่ไม่ควรให้ความสนใจปลอบหรืออุ้มเด็กทุกครั้งที่เด็กร้องเมื่อถูกขัดใจแต่ใช้วิธีเบนความสนใจไปสู่สิ่งอื่น ๒. ไม่ตามใจเรื่องที่ถูกขัดใจ ๓. เมื่อเด็กเบาเสียงหรือหยุดร้องจึงเข้าไปหา พูดคุย ปลอบโยน และเปลี่ยนความสนใจเด็กไปเรื่องอื่น ๔. ในขณะที่เด็กร้องอาละวาด ไม่ควรพูดตำหนิเด็ก หรือสั่งสอนเด็ก ซึ่งเด็กจะไม่ฟัง ควรนิ่งและให้พื้นที่ที่ปลอดภัยให้เด็กร้องจนกว่าเด็กจะสงบหรือร้องน้อยลง แล้วจึงให้ความสนใจและพูดด้วย
๙. เด็กติดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรศัพท์มือถือ โทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	- มีอาการตื่นสาย และอาการอ่อนเพลียในตอนเช้า - เด็กหมดความสนใจในกิจกรรมรอบตัว - เด็กตั้งตารอเวลาที่จะได้เล่นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมักพูดถึงเวลาที่จะได้เล่นสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีก	๑. การหลั่งของสารโดปามีน (Dopamine) ภายหลังเด็กได้ทำกิจกรรมแปลกใหม่ เช่น การเล่นเกมอิเล็กทรอนิกส์ สารที่ตัวนี้จะทำหน้าที่กระตุ้นให้เด็กเกิดพฤติกรรมเดิมซ้ำ ๆ ๒. พ่อแม่ของเด็กปล่อยให้เด็กเล่นตามลำพัง หรือไม่มีการกำหนดระยะเวลาการ	๑. หากิจกรรมอื่นให้เด็กทำเพื่อลดการเล่นหรือใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น การวาดภาพ ออกกำลังกาย ๒. ควรมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกับเด็กเพิ่มขึ้น และอาจตั้งกฎกติกาในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ ให้ชัดเจน ๓. ควรเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ๔. ไม่ควรอนุญาตให้เด็กเล่นเกมอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบต่าง ๆ

	<p>ในครั้งถัดไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - เด็กรู้สึกหงุดหงิดหรือหดหู่เวลาที่ไม่ได้เล่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ - เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าว - เด็กขาดสมาธิระหว่างทำกิจกรรม 	<p>เล่นในแต่ละวันทำให้เด็กเล่นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ติดต่อกันเป็นเวลานานหลายชั่วโมง</p>	<p>ช่วงก่อนเข้านอน และไม่จัดเก็บอุปกรณ์ไว้ในห้องนอนของเด็ก เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กแอบเล่น</p> <p>ทั้งก่อนนอนหรือหลังตื่นนอนในทันที</p> <p>๕. จัดกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริง เช่น การอ่านหนังสือหรือฟังนิทาน ร่วมกันการเล่นในสนามเด็กเล่น</p>
<p>๑๐. เด็กปฏิเสธการไปโรงเรียน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ต่อด้านชัดขึ้น ร้องโวยวาย อ้างว่าไม่สบาย ไม่ยอมไปโรงเรียน - แสดงอาการทางกายต่างๆ ที่มักจะเกิดขึ้นในช่วงเช้าที่จะต้องไปโรงเรียน เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง ปวดหัว วิงเวียน เหงื่อออกมาก ท้องเสีย - คิดวิตกกังวลเกี่ยวกับการไปโรงเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ปรับตัวเข้ากับผู้สอน เพื่อนและการปฏิบัติตามตารางกิจกรรมประจำวันของโรงเรียนไม่ได้ ๒. การอบรมเลี้ยงดูที่ขาดการเอาใจใส่ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ควรเตรียมความพร้อมที่จะรับเด็กเมื่อเปิดเรียน ทั้งตัวผู้สอน บรรยากาศภายในห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ ของเล่น ของใช้ และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการมาโรงเรียน ๒. ให้ความรู้ผู้ปกครอง และร่วมมือกันเตรียมเด็กให้มีความพร้อมในการมาโรงเรียน ๓. จัดกิจวัตรประจำวันให้สม่ำเสมอ เช่น จัดตารางการกิน การนอนให้เป็นเวลาเพื่อช่วยให้เด็กปรับตัวได้ง่ายขึ้น และร่วมมือในการทำกิจวัตรต่าง ๆ มากขึ้น ๔. ให้กำลังใจและเสริมแรงให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน และปฏิบัติตามกิจวัตรตามตารางกิจกรรมของโรงเรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไป
<p>๑๑. เด็กเข้ากับเพื่อนไม่ได้</p>	<p>ก้าวร้าว ขอบรังแก เล่นรุนแรง ก่อเรื่องวุ่นวาย ขวนทะเลาะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ขาดความรัก ความสนใจจาก พ่อแม่ และผู้สอน ทำให้เด็กเป็นคนไม่ร่วมมือ ๒. พ่อแม่และผู้สอนเลี้ยงดูเด็กอย่างเข้มงวด ทำให้เด็กเกิดความเครียดและมาแสดงออกกับผู้อื่น 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็กอย่างเพียงพอ เช่น ชักชวนให้ร่วมกิจกรรมและอยู่ใกล้ ๆ เด็ก ไม่ปล่อยให้เด็กอยู่กับเพื่อน ๆ ตามลำพัง ๒. ควรเลี้ยงดูเด็กโดยใช้เหตุผล ยอมรับฟังความคิดเห็นของเด็ก ๓. ผู้สอนแนะนำวิธีการเลี้ยงดูอย่างถูกต้องแก่พ่อแม่

		<p>๓. คำนึงเกี่ยวกับการถูกตามใจและคาดหวังจะได้สิ่งต่าง ๆ จากผู้อื่น เช่นเดียวกับพ่อแม่</p> <p>๕. ผู้เลี้ยงดู ยั่วยุให้เด็กเกิดอารมณ์โกรธบ่อย ๆ</p> <p>๖. เด็กเข้ากลุ่มกับเพื่อนไม่ได้</p>	<p>๔. ผู้ใกล้ชิดเด็กควรแสดงท่าทีนุ่มนวลกับเด็ก ไม่ควรให้ดูรายการโทรทัศน์ที่แสดงถึงความก้าวร้าว</p> <p>๕. หลีกเลี่ยงการยั่วยุให้เด็กโกรธ</p> <p>๖. ควรฝึกให้เด็กได้มีโอกาสเล่นรวมกลุ่มกับเพื่อน และชมเชยเมื่อทำงานได้สำเร็จ เป็นที่ยอมรับในกลุ่ม</p>
--	--	---	---

การบริหารจัดการหลักสูตร

ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องจะดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ที่มุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดจนการให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยสถานศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

๑. การเตรียมการใช้หลักสูตร

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา และ เอกสารประกอบหลักสูตรอื่นๆ รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อนำข้อมูลมาใช้วางแผนการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรและเหมาะสมกับสภาพพื้นฐานและบริบทสังคมแวดล้อมเด็ก

๑.๒ วิเคราะห์หลักสูตร โดยศึกษามาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์และสาระการเรียนรู้รายปี และแนวการจัดหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา มาจัดทำกำหนดการจัดประสบการณ์ตลอดปีอย่างกว้าง ๆ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เหตุการณ์ ฤดูกาลธรรมชาติ เทศกาล วันสำคัญ สิ่งใกล้ตัว-ไกลตัว และความยาก – ง่าย ของเรื่อง / กิจกรรม ทั้งนี้ครูผู้สอนสามารถยืดหยุ่น เรื่อง / เนื้อหาที่จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตามความสนใจและความต้องการของเด็กแต่ละห้องเรียน

๒. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑. บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

- ทำหน้าที่วางแผน จัดทำหลักสูตร และพัฒนาหลักสูตร หน่วยการจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลพัฒนาการ
- จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงานและเรียนรู้ ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
- ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก ชุมชน และท้องถิ่น

๒. บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนดเพื่อพัฒนาเด็กให้รอบคอบทุกด้านในชีวิตประจำวัน ในการแสวงหาคำตอบหรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

- จัดประสบการณ์กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นหาหาคำตอบด้วยตนเอง

ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

- จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมผ่านการเล่นได้เต็มตามศักยภาพและความสามารถของเด็กแต่ละคน
- สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมประจำวันและกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ
- จัดกิจกรรมการเล่นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ
- ใ้ปฏิสัมพันธ์ที่ตีระหว่งผู้สอนและเด็กในการดำเนินประสบการณ์การเรียนรู้ การสอนอย่างสม่ำเสมอ
- จัดการประเมินผลพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กให้เต็มตามศักยภาพ และนำมาปรับปรุงพัฒนาการจัดประสบการณ์ของตนให้มีประสิทธิภาพ

๓. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แกเด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจและพร้อมร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาแก่เด็กพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

- ๑) มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา และให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการจัดประสบการณ์ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก
- ๒) ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ
- ๓) เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๔) สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น
- ๕) อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก
- ๖) ปกป้องและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๗) เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
- ๘) มีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาการของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. ชุมชน/ท้องถิ่น

ชุมชน/ท้องถิ่น มีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประสานความร่วมมือเพื่อร่วมกันพัฒนาเด็กเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- ๑) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาสมาคม/ชมรมผู้ปกครอง
- ๒) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา
- ๓) เป็นศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายการเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการ

เรียนรู้อุทิศได้เรียนรู้ มีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔) ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม
ของท้องถิ่นและของชาติ

๕) ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่ง
วิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๖) มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของ
สถานศึกษาโดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและ
สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนา
หลักสูตรการบริหารหลักสูตร และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งแนวทาง
การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย

๑. การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินกระบวนการร่างหลักสูตรสถานศึกษา
ปฐมวัย ควรดำเนินการดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องของเพื่อนำมาใช้ในการร่าง
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศจากการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับ
เดิม ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา มีผลสำเร็จอะไรบ้าง มีปัญหาและ
อุปสรรคอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา การประเมินพัฒนาการ นโยบายทางการ
ศึกษาของรัฐบาลกระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลการสอบถามความต้องการของพ่อแม่
ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๒) การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เป็นการประเมิน
เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อพิจารณาความสอดคล้อง เหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของ
หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน ผู้บริหาร
สถานศึกษากรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้
สารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขเอกสารหลักสูตรใหม่มีความเหมาะสมและมีคุณภาพ

๓) การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อมและ
ความพร้อมเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ดานบุคลากรมีจำนวน
พอเพียงหรือไม่มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์อย่างน้อยเพียงใด ด้านเอกสารหลักสูตรและเอกสาร
ประกอบหลักสูตรมีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ดานสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่
เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนาหรือการจัดซื้อและจัดหาให้ทันต่อการ
ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๒. การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร
เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษา
ความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่
กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ประเด็นการประเมิน ได้
แก่การวางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครูและ

บุคลากรเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมและพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การเลือกและใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ ความรู้ความสามารถของผู้สอนและบุคลากร และประเด็นประเมินเกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรระหว่างการใช้อาจใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๓. การประเมินหลังการนำหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ หลังจากดำเนินการใช้หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำวาบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้าง ปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิผลของหลักสูตร ได้แก่ การบรรลุผลตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร การบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้ ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการจัดการที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการ การบริหารจัดการหลักสูตร และการสร้างรอยเชื่อมต่อของการศึกษา ประเมินโดยใช้วิธีการตรวจสอบรายการการศึกษาเอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม

ตัวอย่างแบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อน/หลังการนำหลักสูตรไปใช้ ในตัวอย่างที่ ๑ และ ๒ สถานศึกษาสามารถปรับแบบรายการ ประเด็นการตรวจสอบ และระดับคุณภาพไปปรับใช้ตามความเหมาะสมและตามความต้องการของสถานศึกษา

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้าปัญหาอุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน วางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก ในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพการกำกับ ติดตาม และประเมิน ต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบเพื่อนำข้อมูลจากการรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

๓. การนิเทศ กำกับติดตามการใช้หลักสูตร

โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยฝ่ายวิชาการนิเทศภายในเป็นระยะอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยภาคเรียนละ ๓ ครั้ง ทั้งนี้ได้กำหนดแนวทางนิเทศกำกับติดตามในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็ก พฤติกรรม / ความสามารถของเด็กและพฤติกรรมของครูผู้สอนการจัดทำ

แผนการจัดประสบการณ์ กลวิธีการสอนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับเด็กโดยใช้เทคนิคการนิเทศที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูและพฤติกรรมเด็ก การสนทนาการประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสายชั้น การศึกษาแผนการจัดประสบการณ์และผลงานเด็ก เป็นต้น

๔. การประเมิน สรุป รายงานการใช้หลักสูตร

ฝ่ายงานอนุบาลจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี โดยประเมินการใช้หลักสูตรของสถานศึกษาในด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด และนำข้อคิดเห็น / ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษามาสรุป ประเมิน แล้วนำข้อมูลจากรายงานมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาต่อไป

ภาคผนวก

คำสั่งโรงเรียนบ้านภูเขาทอง

ที่ / ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช ๒๕๖๗
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศให้มีการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ซึ่งได้นำไปใช้ในโรงเรียนต้นแบบ พร้อมทั้งได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดที่เป็นปัญหาในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ ให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งในรูปแบบของเอกสารหลักสูตรและการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ โรงเรียนบ้านภูเขาทอง ซึ่งเป็นโรงเรียนหนึ่งที่ต้องปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๗ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรดังกล่าวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่ ควบคุม กำกับ ติดตาม ดูแลให้คำปรึกษา แนะนำช่วยเหลือแก่ผู้ปฏิบัติงานฝ่ายต่างๆ เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย

๑.๑ นางอารินดา ตอหะ	ประธานกรรมการ
๑.๒ นายรัฐภูมิ เมืองจีน	กรรมการ
๑.๓ นายรอฟา สามะแอ	กรรมการ
๑.๔ นายธันวา คำฝอย	กรรมการ
๑.๕ นางสาวณัฐวดี ขวัญสุวรรณ	กรรมการ
๑.๖ นางสาวโรสนานี เจ๊ะและ	กรรมการ
๑.๗ นางสาวอรทัย ยอดรักษ์	กรรมการ
๑.๘ นางเพ็ญศรี แก้วขอมดี	กรรมการ
๑.๙ นายชาธิฟ มามะ	กรรมการ
๑.๑๐ นางสาวอัสหมะ หล้าหาบ	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีหน้าที่ จัดทำหลักสูตรโรงเรียนบ้านภูเขาทองให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ปฏิบัติงานในการกำหนดขอบเขตในการพัฒนา กำหนดเกณฑ์และแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร โดยดำเนินการ ชี้แจง รวบรวม สรุปและรายงานผลการดำเนินการ ในแต่ละกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ประกอบด้วย

๒.๑ ระดับปฐมวัย

๒.๒.๑ นางสาวอัสหมะ หล้าหาบ	ประธานคณะกรรมการ
๒.๒.๒ นายรัฐภูมิ เมืองจีน	กรรมการ

๒.๒.๓ นายรอฟา สามะแอ

กรรมการ

๒.๒.๔ นายธันวา คำฝอย

กรรมการ

๒.๒.๕ นางสาวอรทัย ยอดรักษ์

กรรมการและเลขานุการ

อนึ่งขอให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ เกิดผลดีแก่โรงเรียนโดยส่วนรวม หากมีปัญหาและอุปสรรคประการใด ที่ไม่สามารถแก้ไขได้ ขอให้ประสานกับผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(นางอารินดา ตอหะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านภูเขาทอง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นางอารินดา ตอหะ
๒. นางสาวจิตติมา เรืองสกุล
๓. นางพิมพ์พรรณ อนันตเสนา

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านภูเขาทอง
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

คณะผู้จัดทำ

๑. นางสาวอัสมะ หล้าหาบ	ครูผู้ช่วย	ประธานกรรมการ
๒. นายรัฐวุฒิ เมืองจิ้น	ครู	กรรมการ
๓. นายรอฟา สามะแอ	ครู	กรรมการ
๔. นายจันวา คำฝอย	ครู	กรรมการ
๕. นางสาวอรทัย ยอดรัักษ์	ครู	กรรมการและเลขานุการ

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สังกัด.....เขต.....

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เป็นต้น

กรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร สามารถใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ชาย หญิง

๒. อายุ ๒๐ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ - ๖๐ ปี มากกว่า ๖๐ ปี

๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

- ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนระดับปฐมวัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการ
บริหารโรงเรียน
- ผู้แทนผู้ปกครอง
- ผู้แทนชุมชน
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในช่องข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ชัดเจน ครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับความเชื่อในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญา การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ แสดงความคาดหวังและวิธีการพัฒนา เด็กปฐมวัยในอนาคตได้ชัดเจน			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ที่ต้องการ ของสถานศึกษา			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด			
๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ				
๓	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
๓.๓ ความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ ตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร				

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๔	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๔.๑ นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยครบถ้วน			
	๔.๒ นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์และสภาพที่พึงประสงค์มาจัดแบ่งกลุ่มอายุเด็กและระดับชั้นเรียนได้ชัดเจน ครบถ้วน			
๕	ระยะเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียนต่อ ๑ ปีการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนแต่ละวันไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวันเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ในแต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ ครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับช่วงเวลาในการจัดหน่วยประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการบูรณาการผ่านการเล่นที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็กลงมือปฏิบัติ ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิตและมีการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัยและมีความเป็นไทย			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้			
	๘.๑ ระบุแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
	๘.๒ มีสื่อที่หลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอ			
	๘.๓ มีแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินพัฒนาการ			
	๙.๑ มีการประเมินพัฒนาการเด็กครอบคลุมมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์			
	๙.๒ มีการประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง			
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย			
	๑๐.๑ มีความพร้อมด้านผู้สอน บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศ			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ			
	๑๐.๓ มีการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้)			
	๑๐.๔ มีแผนการนิเทศติดตามการนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑๑	การสร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑			
	๑๑.๑ ผู้บริหารมีการวางแผนและสร้างความเข้าใจแก่ผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้สอนระดับประถมศึกษาที่เกี่ยวข้อง พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน ในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ผู้สอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษามีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของผู้สอนร่วมกัน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน เดือน ปี.....

ตัวอย่างที่ ๒

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 สังกัด.....เขต.....

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้ และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนระดับปฐมวัย ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เป็นต้น

กรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร สามารถใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นๆ เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ ๒๐ - ๔๐ ปี ๔๑ - ๕๐ ปี ๕๑ - ๖๐ ปี มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ผู้สอนระดับปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	
☐ ผู้แทนชุมชน	
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา
เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม

ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ แต่บางประเด็นควรปรับปรุงแก้ไข

ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา
		๓	๒	๑	
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ๑.๑ แนวคิดและความเชื่อของปรัชญาการศึกษา ปฐมวัยของสถานศึกษาชัดเจน ครบถ้วน				
	๑.๒ ส่งเสริมพัฒนาเด็กตามจุดหมายหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐				
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ๒.๑ บรรลุผลปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของ สถานศึกษา				
	๒.๒ บรรลุผลตามความคาดหวังในอนาคตได้ ชัดเจน				
	๒.๓ สอดคล้องจุดเน้น อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ ที่ต้องการของสถานศึกษา				
	๒.๔ บรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการในเชิง ปริมาณหรือเชิงคุณภาพ				
๓	จุดหมาย ๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐				
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๓.๓ นำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนด ในหลักสูตรได้				
๔	มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๔.๑ นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสภาพที่พึงประสงค์ไปใช้ได้ครบถ้วน				
	๔.๒ นำมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสภาพที่พึงประสงค์ไปใช้กับเด็กทุกกลุ่มอายุ และระดับชั้นเรียนได้ครบถ้วน				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา
		๓	๒	๑	
๕	การจัดเวลาเรียน				
	๕.๑ กำหนดเวลาเรียนต่อ ๑ ปีการศึกษา ได้ความเหมาะสม				
	๕.๒ กำหนดเวลาเรียนแต่ละวันมีความเหมาะสม				
๖	๕.๓ กำหนดช่วงเวลากิจการประจำวัน มีความเหมาะสม				
	สาระการเรียนรู้รายปี				
	๖.๑ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ ในแต่ละช่วงวัย				
๖	๖.๒ ครอบคลุมประสบการณ์สำคัญและสาระ ที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับ ช่วงเวลาในการจัดหน่วยประสบการณ์				
	การจัดประสบการณ์				
๗	๗.๑ ใช้หลักการบูรณาการผ่านการเล่น ที่สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก				
	๗.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และ จุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				
	๗.๔ เน้นให้เด็กลงมือปฏิบัติ ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
	๗.๖ ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิตและมีการปฏิบัติตน ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๗ ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย และมีความเป็นไทย				
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้				
	๘.๑ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและ สภาพแวดล้อมทางจิตภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของเด็ก				
	๘.๒ มีสื่อที่หลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอ				
๘.๓ มีแหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษา เหมาะสม เพียงพอต่อการจัดกิจกรรม					

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุงพัฒนา
		๓	๒	๑	
๙	การประเมินพัฒนาการ				
	๙.๑ มีการประเมินพัฒนาการเด็กครอบคลุม มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์				
	๙.๒ มีการประเมินพัฒนาการตามสภาพจริง				
	๙.๓ มีร่องรอยการประเมินพัฒนาการเด็ก				
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย				
	๑๐.๑ มีความพร้อมด้านครู บุคลากร และข้อมูล สารสนเทศ				
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนเพียงพอ				
	๑๐.๓ มีการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย				
๑๑	การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑				
	๑๑.๑ ผู้บริหารสร้างความเข้าใจในการสร้าง รอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ				
	๑๑.๒ ผู้สอนระดับปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและทำงานร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีการจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัย มีความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของผู้สอนร่วมกัน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย				
๑๑.๔ มีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ และหรือ กิจกรรมสัมพันธ์กันให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับ					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน เดือน ปี.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษานັนพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ